el Pou de la gallina .cat
Revista manresana d'informació i opinió

L'entrevista a Pep Molist, bibliotecari i escriptor

Juny 2015
Núm. 310 - 4 €

CONVIURE AMB LA DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL

TÈCNIC SUPERIOR EN PRÒTESIS DENTALS

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

Inici: curs 2015-2016
Pendent d'aprovació

L'ÚNIC CENTRE DE FORMACIÓ DUAL PER A PROTÈSICS DENTALS A CATALUNYA

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

FUB
FUNDACIÓ UNIVERSITÀRIA DEL BAGES

Campus Professional UManresa
Avinguda Bases de Manresa, 1
08242 Manresa
93 875 73 48
campusprofessional@umanresa.cat

www.umanresa.cat/campusprofessional

CAMPUS PROFESSIONAL UMANRESA

editorial

Sorprenent normalitat

Per a la majoria de mares i pares, un fill/a és un regal. La majoria de vegades, el regal més gran i sorprenent que sorgeix de la unió de dues persones. Encara que cada cop hi hagi més informació pertot arreu, i tot i els consells que s'entesta a donar tothom, de fer de pare i mare se n'aprèn fent-ne. I, probablement, els valors que s'aboquin cap als fills ajudaran a acabar de donar forma al creixement de la seva personalitat en un grau superior que l'ADN o altres factors merament consanguinis. Per educar no hi ha manuals infalibles i, cada cop més, s'entén la diversitat com a riquesa i no pas com un obstacle per homogeneïtzar els currículums educatius i entaforar l'educació com cullerades d'un xarop amargant. Educar la diversitat és haver de consultar molts llibres d'instruccions alhora i aprendre a tocar les tecles adequades en cada alumne, cada fill, cada persona. Si la vinguda al món d'un fill ja és un galimaties colossal per als progenitors i les preguntes que els sorgeixen són infinites, si la criatura té una discapacitat intel·lectual, els manuals d'instruccions es magnifiquen perquè, un cop acceptada la situació, cal cercar suports i recursos que van més enllà dels camins habituals.

Afortunadament, els sentiments d'amor, protecció, comprensió i solidaritat no es compren a pes i no s'articulen de forma diferent si es presten a persones discapacitades o a altres que, per defecte, anomenem normals. Donar sol ser plaent, però rebre multiplica l'emoció exponencialment i fa que desapareguin totes les diferències i prejudicis. L'amor no entén de capacitacions i el suport a algú que pateix alguna discapacitat sol contribuir a sentir-nos més persones o, a la inversa, a emmirallar encara més la nostra mesquinesa i egolatria. Només cal estar disposats a comprendre i entendre la diversitat. El que més molesta als discapacitats i als seus familiars és que els compadeixin o se'ls apliqui la misericòrdia cristiana que ha regit tantes i tantes institucions que, històricament, han contribuït més a segregar que no pas a integrar sense perjudicis els discapacitats intel·lectuals en el dia a dia. Perquè, una bona part, i gràcies a institucions –com AMPANS, que enguany celebra 50 anys– que els donen suport i eines, estan capacitats per integrar-se a la societat fent-hi una feina o una funció ben necessària i poden gaudir de la independència per tirar endavant amb una normalitat cada cop menys sorprenent.

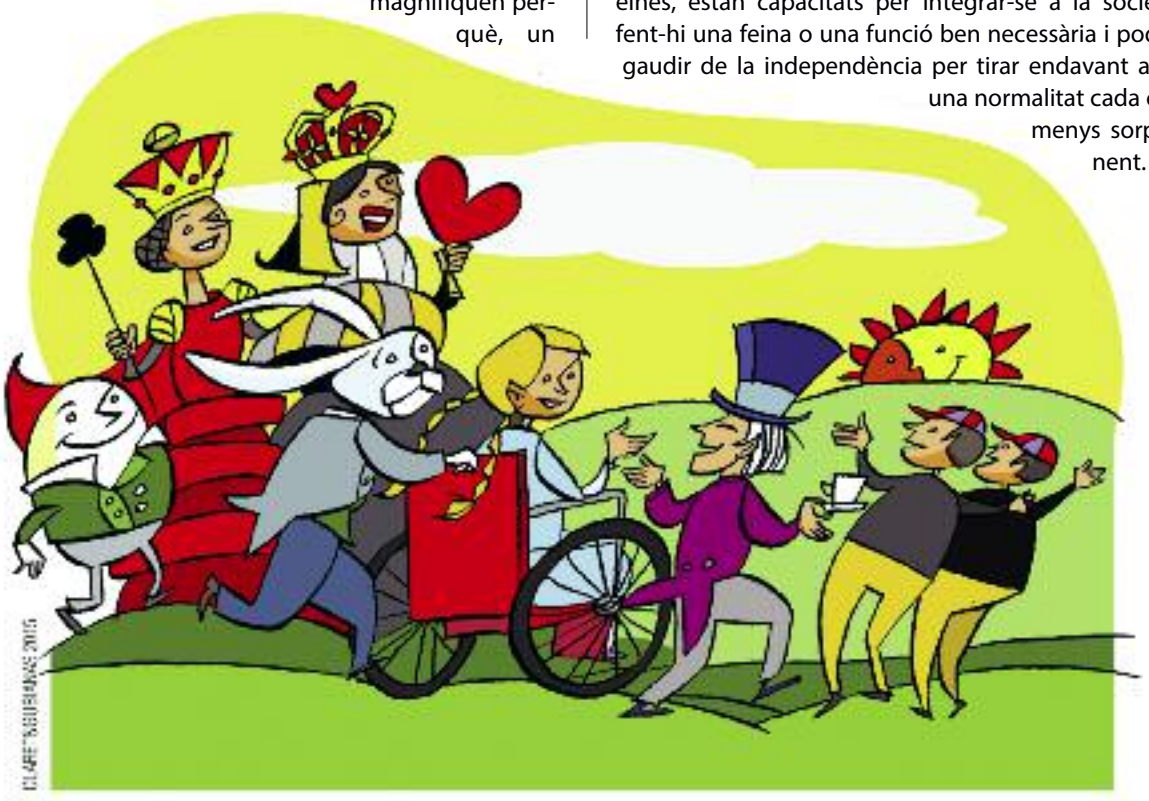

Debat entre alcaldables i lliurament dels vintens premis Oleguer Bisbal

El Pou de la gallina i la Federació d'Associacions de Veïns de Manresa van citar els deu candidats a l'alcaldia de la ciutat el dia 29 d'abril, a l'Espai Plana de l'Om, que es va omplir de públic expectant. Va ser el primer acte públic de temàtica general de cara a les eleccions municipals del maig. En l'acte duia el nom de *Deu preguntes per a deu candidats*, en un format en què els caps de llista es van preguntar entre ells en tres torns de nou preguntes. En una última tanda, les preguntes les va formular la Federació de Veïns. Hi van assistir els representants de tots els partits: Valentí Junyent (CiU), Felip González (PSC), Pere Cullell (ERC), Domingo Beltrán (PP), Jordi Masdeu (CUP), Sebastià Llort (PxC), Antonio Espinosa (C's), Lluís Cano (ICV), Rosa M. Hernández (Millor Manresa) i Àlex Izquierdo (en substitució de Dídac Escolà, de Democràcia Municipal). Carles Claret, cap de redacció d' **El Pou**, va ser l'encarregat de presentar i distribuir rigorosament els temps de les intervencions.

Premis Oleguer Bisbal

El lliurament dels vintens premis Oleguer Bisbal es va fer després del debat amb els alcaldables, en el marc de la celebració dels 28 anys de la revista. Els premis, escollits com sempre per votació popular pels lectors van ser lliurats per l'alcalde de Manresa, Valentí Junyent, el regidor de Cultura, Joan Calmet, i el president de l'associació editora, Jaume Puig. Els guardons d'aquest any, modelats per Aurora Pérez sobre el personatge creat pel dibuixant Manel Fontdevila, es van lliurar a l'activista social Pepita Subirana i Badia, promotora de la residència de la Sagrada Família (Premi Oleguer Bisbal 2015 a la «manresana més manresana»); a la treballadora social Lourdes Perramon i Bacardit, actualment superiora general de la Congregació de Germanes Oblates del Santíssim Redemptor a Madrid (Premi Oleguer Bisbal 2015 a la manresana del Pou) –en aquest cas va recollir el guardó la seva germana, Montse Perramon–, i a la Fundació Ampans), en el 50è aniversari de l'entitat (Premi Oleguer Bisbal 2015 als manresans d'actualitat) –premi que va recollir el president de la Fundació, Domènec Casasayas.

Redacció, administració, publicitat i subscripcions:
Associació cultural El Pou de la gallina
President: Jaume Puig
Vicepresident: Jordi Sardans
Secretària: Lourdes Muñoz
Tresorer: Francesc García
Vocals: Joan Badia, Joan Cals, Carles Claret, Ramon Fontdevila, Lluís Matamala, Josep R. Mora, Joan Segon, Teresa Torra i Joan Vilamala

Carrer Sobrerroca 26, 1r 1a
Apartat de Correus 1 - Manresa
Telèfon i fax: 93 872 50 18
www.elpou.cat
elpou@elpou.cat

Membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal
Premi Tasis Torrent 1991
Coordinador: Jordi Sardans
Cap de redacció: Carles Claret

Redacció: Ramon Aran, Sílvia Berengueras, Núria Closas, Jordi Estrada, Xavi López, Josep M. Oliva, Joan Piqué, Ferran Sardans.

Disseny: Domènec Òrrit
Maquetació: Joan Piqué
Portada: Francesc Rubí (a la fotografia, el Carles Calavera, un jove de 15 anys amb síndrome de Down, i la seva mare, la Marta Grau).

Fotografia: Jordi Alavedra, Francesc Rubí
Col·laboradors: Isaac Bosch, Lluís Calderer, Maria Camp, Llorenç Capdevila, Ignasi Cebrian, Cercle Artístic de Manresa, Ferran Climent, Pep Corral, Anna Crespo, Laura Estrada, Manel Fontdevila, Ramon Fontdevila, Joan M. Gabarró, El Galliner, Jaume Gubianas, Dani Hernández, Robert Martí, Josep M. Mata, Eduard Merly, Anna Navarro, Enric Oller, Maria Picassó, Alba Piqué, Guillem Puig, Laia Puig, Quaderns de Taller, David Torras, Ignasi Torras, Laura Vidal, Joan Vilamala, Marc Vilanova, Lluís Virós.

Administració:
Sílvia Berengueras
Expansió publicitària:
Publicitat Clarena
C/ Urgell, 38. Tel. 93 872 43 86
Impressió:
INOM, SA. Era de l'Huguet, 7.
Tel. 93 878 41 20
Distribució:
Sobrerroca Centre SL.
Tel. 93 873 92 34
Dipòsit Legal:
B-13.528-1987
ISSN: 2253-6647

Amb la col·laboració de:

Les col·laboracions que apareixen signades a la revista no representen, necessàriament, l'opinió d'**El Pou de la gallina**

l'opinió del lector

Sobre el camí de la Creu del Tort

En llegir el reportatge publicat en el número d'abril vaig experimentar sorpresa i indignació, perquè se m'hi acusava directament, citant-me amb nom i cognoms (i ressaltant la meva condició de funcionari municipal), d'apropiar-me i tancar, amb mala fe, una part del camí de la Creu del Tort.

Pel que fa a aquesta acusació gratuïta, he de dir dues coses: la primera, que quan vaig comprar el solar i la casa on visc, ja feia anys que l'esmentat camí havia desaparegut. La segona, que quan el consistori em va sol·licitar poder recuperar-lo, a principis d'aquest any, vaig accedir-hi de bon grat, renunciant a qualsevol indemnització, sempre que no dividís el meu solar en dues parts inconnexes. Ja fa un parell de mesos que, gràcies a la feina dels serveis tècnics de l'Ajuntament (que no pas dels seus polítics), vam arribar a un acord per al traçat definitiu del camí, satisfactori per a ambdues parts.

Per tant, no hi haurà cap impediment perquè el camí de la Creu del Tort torni a ser una realitat en un futur molt pròxim.

Pere Foradada Martín

Nota de redacció: Des de la redacció de la revista volem fer constar que Pere Foradada documenta el seu escrit amb un plànol del 1855 per justificar que el camí de Sant Ignasi entre Sant Pau i la creu del Tort no passava pels seus terrenys i assegura estar a disposició d'Aigües de Manresa per tal de trobar una solució que faciliti l'accés dels vianants fins a l'esmentada creu del Tort.

Un somni a l'abast

Primavera de 2022. Manresa: Després de set anys, em retrobo amb dos bons amics. El 2015 van haver de marxar a treballar a Escòcia i passen un dies aquí. Sopem a casa assaborint un bon vi del Bages i una amanida deliciosa de productes de la terra. Des de fa cinc anys, el pla de Bages s'autoabasteix de productes del Poal i Viladordis. Quins tomàquets, els de Viladordis! –exclama el Josep. L'endemà, ens llevem d'hora i, des del centre històric, caminem per voreres amples i arbrades des de la plaça Valldaura fins al parc del Cardener. Contemplem l'edifici de la Florinda, ara centre cívic, i l'antiga i activa farinera de la plaça del Mil·lenari.

Travessem Francesc Moragas i arribem a la fàbrica dels Panyos. Sortosament, un projecte de rehabilitació integral va fer que l'edifici ara encabeixi les oficines d'administració de la vegueria i una biblioteca amb vistes al riu i a una zona comercial. Un dels amics es sorprèn de veure-hi un FNAC! A peu de fàbrica, hi ha una passera per a vianants i bicicletes feta amb una original estructura de ferro i fusta. El projecte va guanyar el premi FAD 2020. Els visitants queden meravellats de com ha canviat l'entorn. El conjunt integra bosc de ribera, el riu net amb canoes surant, els Panyos restaurats, la façana del cementiri i el Pont Nou rehabilitat. Això no té res a envejar –diuen– al tractament que es va fer a l'entorn fluvial de la ciutat on ara viuen: Inverness.

Una agradable sorpresa: per arribar al cementiri i al Congost s'ha habilitat un passeig de sauló, vorejat per bancs de fusta. Aquest recorregut fa que gent de totes les edats arribi diàriament al Congost des del centre, com quan hi ha bàsquet. Un goig de passejada sense ni un soroll de motor. I és que, ara, els cotxes i el transport públic arriben al riu per Francesc Moragas i la recentment inaugurada avinguda de l'Esport, una espaiós vial paral·lel a la via del tren que també desemboca al polígon industrial del Pont Nou, l'eix Transversal i el baixador del ferrocarril de Sant Joan. Des que es va fer l'avinguda, el polígon s'ha omplert d'empreses relacionades amb la metal·lúrgia i l'antiga fàbrica de la Pirelli ja té pretendents.

L'endemà volem pujar al Collbaix. Hi anirem caminant des del centre. Aprofitant la construcció de l'avinguda, es va habilitar una via verda des del parc del Cardener fins als itineraris de Collbaix i la torre Lluvià, un centre d'interpretació i promoció dels valors agrícoles i ambientals que avui és referent nacional en gestió d'espais periurbans. Tot sopant, recordem el despropòsit que va suposar, el 2015, un Pla d'Ordenació Urbana que preveia un pont en baixada des de la carretera de Cardona –avui transformada en bulevard– fins a un talús de quatre metres d'alçada davant del cementiri. Abans d'anar a dormir brindem perquè, al final, es va imposar el sentit comú.

Jaume Torras Torra

el Pou de la gallina .cat

Número 310 - Juny 2015

De mes a mes 6

D'aquí i d'allà
Des de Xangai
Joan Serra 8

Vides separades
Josep M. Oliva / Jordi Sardans 9

TEMA DEL MES: Conviure amb la discapacitat intel·lectual
Joan Piqué 12

Emprenedors
La Plana
Núria Closas 19

Natura urbana
Ignasi Cebrian 20

Indrets
La tartera de Cambrils
F. Climent / J.M. Mata-Perelló 21

Vins del Bages 22
Bernat Oller Rosat 2014
Marc Maldonado

Del tros al plat
Les més grillades
E. Merly / G. Puig / C. Fíguls 23

L'Entrevista
Pep Molist Sadurní
Jordi Sardans 24

Patrimoni ciutadà
Capella del Remei
Lluís Virós / Francesc Rubí 29

Fila cultural
La model manresana de Pomés
Josep Maria Purtí 30

Propostes
Art, cinema, música i teatre 32

Quadern obert
Quaderns de taller 33

Fa 25 anys... *Jaume Puig* 34

Crònica social. *J.S. i L. V.* 35

Fanal de cua
L. Capdevila / L. Calderer 36

el Cul del Pou 37

de mes a mes

Vila Closes ja té escultura

25 d'abril. En el desè aniversari de la mort del pintor manresà Josep Vila Closes, unes tres-centes persones s'apleguen al parc que duu el nom l'artista per assistir a la inauguració de la seva escultura, una peça en bronze creada per Ramon Oms, que la família Vila Roca cedeix a la ciutat per recordar la seva trajectòria.

El Jutge Vidal omple el Conservatori

27 d'abril. El teatre Conservatori s'omple fins al tercer pis per escoltar el jutge Santiago Vidal, magistrat de l'Audiència de Barcelona i membre de Jutges per la Democràcia, que parla de la seva proposta de Constitució i del moment actual del procés català, dins el cicle sobre estructures d'estat organitzat per l'ANC i Òmnium Bages.

Els debats centren la campanya electoral

4 de maig. Els debats amb els deu alcaldables centren la campanya electoral per a les eleccions municipals amb temes com l'urbanisme, a la casa Lluvià (4 de maig); d'unitat contra el feixisme, a Sant Domènec (4 de maig), o les infraestructures, a la Cambra de Comerç (14 de maig), a més del Joc dels Candidats, al pati del Kursaal (17 de maig) i els de caire general a les Tertúlies a La Cuina (7 de maig) i al teatre Conservatori (20 de maig).

S'estrena l'obra de Padró i Calderer

17 de maig. Al teatre Kursaal, s'estrena l'obra *Llegenda d'ambició i mort*, basada en la peça tradicional catalana *Don Joan i Don Ramon*, amb música de Josep Padró i textos de Lluís Calderer, en una versió de cambra amb dansa i rapsòdia.

L'Ajuntament retira l'estelada 'in extremis'

22 de maig. Minuts abans de la mitjanit, personal de manteniment retira del balcó de l'ajuntament l'estelada, després que els Mossos rebessin l'ordre de treure-la per la força durant la jornades de reflexió i de les eleccions, passades les quals es torna a penjar.

El Bruixa d'Or es manté a l'ACB

24 de maig. La meritòria i inesperada victòria del Bàsquet Manresa al camp del Reial Madrid (80-90) permet al club mantenir-se a l'ACB, gràcies també a la derrota del Guipúscoa Basket.

FUB

Anna Veiga, doctora honoris causa a la FUB

7 de maig. Anna Veiga, biòloga i directora del Banc de Línies Cel·lulars del Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona, és investida com a Doctora Honoris Causa de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC). Es dóna el cas que és la primera dona amb aquest reconeixement per la UVic-UCC i és el primer acte d'aquest tipus que la nova universitat fa a la capital del Bages.

Marea sobiranista a l'ajuntament

24 de maig. Els 27.829 manresans que exerceixen el vot en les eleccions municipals (un 53,17% del cens) atorguen la victòria a la llista de CiU, que tot i perdre més d'un miler de vots, n'obté 8.000 (29,15%) i baixa d'11 a 9 regidors. ERC rep 6.390 vots (23.09%) i puja de 3 a 7 regidors. La CUP recull 3.010 vots (10,38%), guanya un regidor i supera per poc el PSC, que n'obté 2.963 (10,71%) i passa de 4 a 3 regidors. Ciutadans rep 1.832 vots (6,62%) i 2 regidors, i Democràcia Municipal en rep 1.534 i aconsegueix un regidor. Els segueixen sense representació: PP, amb 1.366 vots (4,94%), ICV amb 918 (3,32%), Millor Manresa, 591 vots (2,14%) i PxC 526 (1,90%).

Es lliuren els premis Regió7

26 de maig. L'Espai Plana de l'Om acull el lliurament dels premis del diari *Regió7*, en un acte presidit pel conseller Mascarell, en què es guardonen les trajectòries de la FUB, el Club Atlètic Manresa, Kids&Us i el grup Gossos, i es premia el talent del Konvent, l'actor Miki Esparbé i els autors del Projecte Tendències. El premi Estrella és per als alcaldes del Moianès i l'Estrellat per a l'ICS.

Josep Fargas explica la seguretat social catalana

28 de maig. Josep Fargas, professor de dret de la Seguretat Social a la Universitat Pompeu Fabra i coredactor de l'informe del CATN sobre *La Seguretat Social catalana*, parla a la FUB sobre la Seguretat Social a la Catalunya independent, els estàndards internacionals, tendències a Europa, la viabilitat econòmica i com cal afrontar el procés.

Visuals reinterpreta les parets de pedra seca

30 de maig. Dins del cicle *Visuals*, tretze artistes, convocats per la Taula d'Arts Visuals de la Catalunya Central, reinterpreten les construccions de pedra seca a Sant Domènec, en una exposició que es presenta conjuntament amb la mostra de vins dels cellers de la DO Pla de Bages.

L'Esbart homenatja Vicenç Orriols

31 de maig. El teatre Conservatori acull la presentació de l'espectacle *Ritual i festa*, amb què l'Esbart Manresà homenatja el que va ser dansaire, director del grup i president de l'Agrupació Cultural del Bages.

Catpress

ExpoBages es consolida al centre

24 de maig. La tercera edició d'Expobages al centre de Manresa aplega gran quantitat de gent al Passeig i en carrers com el de Guimerà i la Muralla, on s'agrupa el sector automobilístic, i cap al barri antic, on es concentren les parades d'alimentació i artesania. Pep Vila rep el Pollet d'Or, que atorga la comissió organitzadora de la fira.

Una de freda...

Centre d'Esports Manresa

D'una manera totalment incomprensible, el CE Manresa ha arribat a final de temporada sense força física ni mental per intentar pujar de categoria. El que semblava una possibilitat més que evident fa dues setmanes se n'ha anat en orris només en quatre dies. S'ha passat de tenir un entrenador i uns jugadors totalment compromesos amb l'entitat a una situació difícil de descriure, però que ha fet caure a un i altres dins del pou de la mediocritat. Aquest final tan trist per al club de futbol històricament més gran del Bages el pot ensorrar encara més, si el seu president i mecenes d'origen argentí decideix abandonar la nau, després de la decepció que suposen els darrers resultats esportius obtinguts pels jugadors en el tram final de temporada. Quan fins i tot s'havia aconseguit engrescar uns quants aficionats més que eren ben presents a les grades del Congost, tècnics i jugadors no han estat a l'alçada i s'ha produït una desfeta inesperada. Així doncs, ara pinten bastos.

...I una de calenta

Bàsquet Manresa

Ho vam dir al principi de la temporada regular i ens hi refermem ara: en aquesta Lliga ACB el Manresa ha comptat amb un dels millors entrenadors del basquetbol espanyol i, amb diferència, el més combatiu i lluitador. Una vegada més, la directiva presidida per Josep Vives, que ha estat tretze anys al càrrec, ha passat globalment sense pena ni glòria. Enguany no va estar bé parar una trampa a l'entrenador nouvingut, tot fitxant tard i malament, amb l'excusa que era el pressupost més baix de l'ACB. Pedro Martínez es va revoltar i va saber exigir de la junta directiva una mica més de complicitat i de fer les coses professionalment ben fetes, per poder tirar l'equip endavant. La fortalesa de l'entrenador va rearmar el soci, que va tornar al Congost després de dues temporades molt ensopides i desil·lusionants. És cert que el Club s'ha salvat amb una carambola, guanyant al camp del campió d'Europa, encara ressacós i sense jugar a plena intensitat, però la temporada va tenir altres moments per fer-nos creure en l'equip. Ara és el gerent qui ha de fer bé la feina i aconseguir el que sembla que demani a no se sap qui: més capacitat econòmica. Com a professional d'una societat anònima és justament la feina per la qual el paguen.

Joan Serra

Des de Xangai

El primer record inesborrable de Xangai és del 4 de juny de 2012, just arribar a la ciutat, en un pis número 29 del barri de Xujiahui, l'Ignasi i la seva dona Irene em donaven la benvinguda amb una barbacoa a la terrassa de casa seva. L'Ignasi també és de Manresa, i les casualitats de la vida van fer que ens retrobéssim després de gairebé 20 anys. Durant els primers dies d'aquell calorós i humit juny, no em treia del cap tot el que acabava de deixar a la meva terra de sempre, Manresa. L'enyorament és un sentiment que sempre es porta a dins, però que es fa suportable quan t'adones que no has de fer un esforç per estar bé. A partir d'aquest dia, que arriba quan menys t'ho esperes, comences a gaudir de l'experiència de viure en un país on el més semblant al nostre és que el sol surt per l'est i es pon per l'oest.

Una imatge dels gratacels de Xangai

Xangai té una atmosfera diferent de la resta de les ciutats de la Xina. Situada en el delta del riu Iangtsé, en la part meridional de la costa xinesa, va créixer en importància al segle XIX com a port de referència de l'imperi britànic. L'etapa comunista de 1930 a 1990 va portar la ciutat a una època gris, com la resta del país. A partir del 1990, però, es va tornar a desenvolupar, i avui és el principal port de contenidors del món, el centre financer de la Xina i una de les ciutats amb més potencial de negocis dels cinc continents.

Aquesta gran influència internacional ha fet que Xangai sigui avui un nucli únic dins d'un país històricament comunista, però actualment regit per les normes més extremistes del capitalisme, dominat per un únic partit polític, que vetlla perquè la població no es rebel·li ni tingui més influències de l'exterior del que el govern cregui convenient.

Viure en aquesta ciutat és una experiència (única). Tan aviat pots sentir formar part de la seva comunitat, com sentir-te'n exclòs. I és que Xangai es mou a una velocitat molt mes elevada que qualsevol de les ciutats occidentals de referència, i això significa que per a un manresà que no està acostumat a la gran ciutat, el xoc inicial sigui dur. Un dels fets que més sorprèn és que no hi ha cap hora del dia que puguis alliberar-te dels sorolls de les obres o dels clàxons dels cotxes. El cos s'hi acostuma, i fins i tot ho troba a faltar quan tornes a Manresa i tot et sembla que es mogui a càmera lenta, i que hagin abaixat el volum dels sorolls… És sorprenent com, amb el pas del temps, un es pot adaptar a una rutina totalment diferent de la que ha viscut tota la vida.

De tota manera, per viure a Xangai és indispensable tenir un projecte laboral que ompli perquè, en cas contrari, es pot fer molt difícil passar els dies, les setmanes, els mesos…La família, la parella, els amics, Catalunya... queden molt lluny, i tot i que les noves tecnologies ens apropen; coses tan simples com veure la llum del sol gairebé cada dia, fer un cafè amb llet amb el diari, pujar el Collbaix amb el meu germà, la tendresa de la meva neboda, el dinar dels diumenges amb els pares, l'escalfor de la meva parella Ester… es troben a faltar moltíssim.

Però el creixement personal i professional que hauré tingut en els darrers tres anys m'acompanyaran sempre. Quan t'allunyes de la zona de confort és quan sents que estàs viu. I això és el més gratificant de l'experiència més important de la meva vida…

Joan Serra i Montserrat és CFO de la multinacional catalana d'automoció Ficosa a Xangai (Xina)

vides separades

Josep M. Oliva

Comprar el diari

Com passa sempre que hi ha eleccions, molts mitjans publiquen un qüestionari de preguntes idèntiques a tots els candidats per tal de descobrir el seu perfil més humà i proporcionar-nos una certa aproximació a la seva persona. Aquets dies n'he llegit un bon grapat, entre ells el que li van fer al diari *El País* a l'Alfred Bosch, candidat a l'alcaldia de Barcelona. I, entre la colla de respostes, em va cridar molt l'atenció la que va donar quan li van demanar «Quant costa un diari?». Va respondre que els llegia tots per les edicions digitals. Dit d'una altra manera: que no en compra mai cap. Em va semblar decebedor. M'ho va semblar d'ell com m'ho semblaria de qualsevol persona que es presentés per a un càrrec públic, ni que fos per a alcalde del municipi més petit de Catalunya. Hi va haver un temps -un temps que ara cada cop em sembla més llunyà- en què veies pel carrer molta gent amb un diari a la mà. I just quan diuen que la instrucció pública ha crescut -si més no d'una manera teòrica- i tots som més savis i suposadament més informats, és quan en veus menys. La gent ja no llegeix el diari al metro ni tampoc els veus llegint cap llibre com ho feien abans, només teclegen el mòbil com posseïts, segurament perquè tothom té moltíssimes coses a dir, tantes que no me les sé ni imaginar.

La venda de diaris ha minvat d'una manera esgarrifosa i els que el comprem cada dia semblem uns éssers estranys. Però de diaris se'n continuen venent i un s'imagina que entre el nombre més reduït de compradors hi ha d'haver aquells que ocupen uns llocs d'alta responsabilitat a la cosa pública, començant pels diputats. Però la meva imaginació es deu equivocar i ara que m'hi paro a pensar m'adono que ja fa temps que, igual com els diaris han gairebé desaparegut del metro, també han desaparegut dels pupitres del Parlament i del Congrés. Em desanima pensar que un dels capdavanters de la política catalana admeti no comprar cap diari i que prefereix la versió esquemàtica i urgent d'internet abans que la lectura pausada i reflexiva que brinda un diari en paper. Em desanima també pel que té de poc exemplar. I em desanima i m'alarma perquè quan tots facin com ell, els qui desitjaríem seguir-lo llegint com ho hem fet tants anys ja no en trobarem als quioscos perquè la dictadura dels gustos majoritaris ens haurà arrabassat la possibilitat de poder triar... com ens ha passat ja amb tantes coses.

Jordi Sardans

Sobre els himnes

El darrer cap de setmana de maig es va fer la final de la Copa del Rei de futbol a l'estat espanyol, entre l'Atlètic de Bilbao i el Barça, i tal com era més que previsible, sa majestat (a qui ningú ha escollit democràticament) va ser rebuda al Camp Nou amb una impressionant xiulada per part de les dues aficions. Els que més es queixen que es xiuli el seu cap d'estat i el seu himne són els mateixos que diuen que no s'ha de barrejar la política amb l'esport –però ho fan sovint de manera hipòcrita– i són els mateixos que desautoritzen la presència dels himnes basc i català en un esdeveniment com aquest. Alguns diuen que es podrien fer sonar els tres himnes: l'espanyol, en honor dels organitzadors i de l'àrbitre, i el català i el basc en honor dels equips finalistes, o fins i tot el dels clubs participants. Ningú pot garantir que no es xiuli l'himne espanyol, però segurament seria més respectat si en lloc de voler-lo imposar tant sí com no, per part dels ignorants de sempre, es fessin esforços de conciliació o integració, o senzillament se n'oblidessin. Mentre es vulgui fer passar el clau per la cabota al preu que sigui, la separació entre els nacionalismes basc i català respecte de l'estat espanyol es farà cada vegada més evident. Per respectar l'altre cal que abans se'ns respecti a nosaltres, deixin d'insultar i amenaçar els nostres símbols i banderes i, en una veritable democràcia, se'ns hauria d'ajudar a poder decidir lliurement el nostre futur.

Molts dels que avui es fan creus que les aficions del Barça i l'Atlètic xiulin l'himne espanyol són aquells que odien i persegueixen les estelades i les ikurrinyes, que encara no s'han adonat que l'Espanya única i indivisible no existeix en la realitat. L'ocupació dels territoris per la força hauria de formar part del passat, en estats que es consideren civilitzats. Si Espanya vol continuar existint com a tal haurà d'acabar reconeixent en tots els àmbits realitats nacionals diferents com la basca i la catalana, i per més que s'esforcin a eliminar-les, tenen capacitat per regenerar-se. Volem i sabem conviure amb d'altres ciutadans d'arreu del món perquè ho hem demostrat. Potser aquells que ens volen imposar els seus criteris per la força són els que no en saben ni encara han après a conviure. O ens respecten o cal que ens espavilem a construir ja el nostre propi estat.

reportatge

Carles Claret

El resultat de les municipals obre un cicle de governabilitat complicada

Malgrat la pèrdua de dos regidors, CiU va tornar a guanyar les eleccions a Manresa. La candidatura de Valentí Junyent ocuparà nou cadires al Ple, però ERC multiplica els resultats i passa de tres a set regidors. Un altre creixement notable és el de la CUP, que revalida els dos representants al consistori i n'hi suma un altre. D'altra banda, la irrupció de Ciutadans (dos regidors) i de Democràcia Municipal (un) n'exclou PP i PxC. El PSC va salvar els mobles. La distribució final del Ple manresà suma dinou regidors sobiranistes d'un total de vint-i-cinc.

Amb un augment de la participació d'un 1,85%, els resultats de les eleccions municipals a Manresa es van desvelar en poc menys d'una hora. Un procés vertiginós si el comparem amb altres municipis o la capital, Barcelona, que no van donar per consolidada la distribució final de forces polítiques fins gairebé les onze de la nit. En els primers resultats escrutats, CiU se situava amb només vuit regidors, i, per capricis del recompte, a les 20.45, els convergents baixaven fins a set, a tan sols un de la segona força, ERC, que, poc abans de les 21.00, en comptabilitzava sis, dos més que la CUP, la tercera.

L'ordre de posicions, doncs, de seguida va quedar definit. A les 21.00, el marcador (llavors en el 10%) va agafar un camí que ja no va abandonar, tot i els lleus matisos en la distribució de regidors en les formacions més minoritàries. En aquesta hora, també, el PSC va consolidar els tres representants fins al final del recompte. Nou minuts més tard, la CUP, que comptava fins llavors amb quatre regidors, en va cedir un a Esquerra, que va mantenir els set definitius.

A les 21.24, amb un 81% de l'escrutini registrat, Domingo Beltrán, del Partit Popular, va perdre la representació municipal i el regidor va recaure en Ciutadans. A les 21.48, el recompte ja era del 99,08% i a les 22.00 les dades van tancar-se definitivament. El Partit Popular i Plataforma per Catalunya sortien de l'Ajuntament. Els seus *substituts*, Ciutadans i Democràcia Municipal, que mai no va perdre la representació mínima al consistori en tot l'escrutini.

Junyent perd força

Quatre anys d'austeritat obligatòria i de poc impacte ciutadà van passar factura a la llista convergent que, a més, se suma al retrocés general del partit a Catalunya que li ha fet perdre l'alcaldia de Barcelona o la de Berga, per exemple. Amb tot, Valentí Junyent va ser el candidat més votat a la ciutat amb 8.065 vots, un 29,15%.

Respecte a la contesa anterior, CiU va perdre un 6% percentual del vot, gairebé 1.300 sufragis menys que el 2011. Els convergents van registrar el suport més alt als seus feus: Barri Antic, carretera de Santpedor, Cots-Guix Pujada Roja, Vic-Remei, Poble Nou, Mion i Passeig i Rodalies. Però les diferències amb ERC en altres sectors es van escurçar força per l'ascens espectacular dels republicans i la relativa laminació del vot independentista encarnat per Millor Manresa, que va obtenir 591 suports.

ERC guanya 3.300 vots

Fa quatre anys, l'alcaldable d'ERC, Pere Culell, ja va resistir el daltabaix general del partit després de la fi del tripartit (a l'Ajuntament i a la Generalitat) i el canvi en la direcció nacional. La formació ha girat full i el 2015 registra els millors resultats de la història a la ciutat, amb 6.390 sufragis, que representen un 23,09% dels emesos.

La transposició al Ple: set regidors i, probablement, una panorama complicat per a la presa d'acords puntuals o permanents després del 24-M. Els republicans van obtenir la victòria a Cal Gravat i a les Escodines i van anar frec a frec amb els convergents a Valldaura (on van imposar-se per 529 vots a 506), mentre que a la Sagrada Família les posicions es van invertir: 628 vots per a ERC i 651 per a CiU.

La CUP, tercera força

Per disset centèsimes, la llista encapçalada per Jordi Masdeu va desbancar el PSC com a tercera força a l'Ajuntament. Amb un augment de 1.029 vots, la bona feina dels últims quatre anys a Manresa i el prestigi de les CUP a escala nacional van catapultar Jordi Garcés i Gemma Tomàs al consistori. L'augment del 3% percentual del total de vots va *robar* un regidor als socialistes.

Per la seva part, i tot i perdre un regidor, el PSC mantindrà un relatiu grau d'incidència a l'Ajuntament, tot i que el partit viu el pitjor moment i ha perdut candidatures i regidors arreu del país. Felip

González, que portava mesos treballant com a primer secretari a Manresa i va fer bona campanya en els nínxols clàssics de vot socialista, va perdre només 376 vots en comparació a fa quatre anys.

Vot de substitució

Ciutadans va ser un dels triomfadors de la nit i va desbancar els antics representants de la dreta espanyolista a l'Ajuntament. No en va registra els millors resultats a barris com la Balconada, la Font del Capellans o la carretera de Santpedor, llocs on tradicionalment han caçat vots el PP i el PSC. Els populars van perdre suport a tots els barris.

Així, Antonio Espinosa va e*xpulsar* Domingo Beltrán de l'Ajuntament. A més, Ciutadans també va arrabassar el segon regidor al PP, ja que els populars es van quedar a sis dècimes del 5% establert per assolir regidors. Beltrán va declarar, la mateixa nit, que la seva formació havia rebut «un vot de càstig» que, a la capital del Bages, va amortitzar C's. El partit d'Albert Rivera a Manresa també va beneficiar-se del descens de Plataforma per Catalunya, que tampoc no va superar el topall del 5%.

Podem, dins; ICV, fora

Respecte de les últimes municipals, el cap de llista ecosocialista, Lluís Cano, va marcar a la baixa en tots els barris menys a la Font dels Capellans, on ICV va obtenir un vot més que fa quatre anys (quan es presentava juntament amb EUiA). El 3,32% percentual obtingut (4,33% el 2011) el deixa encara més lluny del 5% obligatori per tenir representació.

En contraposició, i evidenciant la mala estratègia d'Iniciativa a Manresa en no calcar la coalició barcelonina que ha aprofitat l'auge de figures com Ada Colau a Barcelona, Dídac Escolà, el cap de llista de Democràcia Municipal –que inclou el Cercle Podem a Manresa–, va ser l'home més feliç de la nit electoral. El perfil dels seus votants –més avesats a utilitzar les xarxes socials per mobilitzar-se– va permetre que el canvi de marca a Manresa no fos un impediment per obtenir un regidor.

A dalt, Valentí Junyent celebra la victòria electoral de CiU. Al centre, els 7 regidors electes d'ERC brinden pels bons resultats. A sota, el candidat de la CUP, Jordi Masdeu, consulta els resultats, davant dels simpatitzants concentrats a la plaça Gispert durant la nit electoral.

Joan Piqué

Conviure amb la discapacitat intel·lectual

Diverses persones amb discapacitat intel·lectual i les seves famílies expliquen en aquest reportatge com és el seu dia a dia i també, des d'un punt de vista humà, com s'afronta la vida quan apareix una dificultat d'aquest tipus. Com va ser el diagnòstic? Podran treballar? I quan els pares no hi siguin? Tots els protagonistes són usuaris d'Ampans, l'entitat que enguany celebra el 50è aniversari.

El que ens dóna no té preu. L'afecte, l'amor, la tendresa. Jo ara no ho canviaria per res. Ara si em diuen 'te'n donem un que està bé', els dic que no. Perquè és el meu fill, però també perquè hem entrat en un món d'abraçades, d'estimació, de sentiments, de petons i rialles, que és molt bonic». Són paraules de la Marta Grau, mare del Carles Calavera, un noi de 15 anys amb síndrome de Down. El coratge, l'optimisme i la força que transmeten són valors que comparteixen la majoria de protagonistes d'aquest reportatge, que té per objectiu fer una pinzellada per la vida de persones amb discapacitat intel·lectual i per la manera que tenen les famílies d'afrontar-la.

A la Marisa Peña, mare de la Laia Serrat, amb una pluridiscapacitat que la invalida del tot, li costa més trobar-hi la part bona. Perquè no hi ha abraçades ni hi ha paraules. Sí que hi ha «alguna rialla que per a mi ho és tot». Entre aquests dos casos, una amplíssima gamma de grisos. O de colors vius.

Diagnòstic: un cop dur

L'any 1952 ens l'imaginem en blanc i negre. És quan va néixer el Josep Bascompte. La Rosa, la seva mare, recorda que «va néixer amb llavi leporí –llavi i paladar oberts– i l'han hagut d'operar cinc cops. Però la discapacitat no la vam detectar fins al cap d'uns mesos. S'havia de posar dret i no ho feia, vam anar veient que moltes coses no eren normals... I els metges ens ho van confirmar». Un cop dur, en una època amb escassos recursos assistencials. Per a la família, van ser temps de dedicació intensa al Francesc, fins que, «com que nosaltres vivíem a Barcelona, vam tenir la sort que als 7 o 8 anys va poder anar a l'escola especial Vil·la Joana. Hi va ser fins als 19!».

La Laia Serrat va néixer fruit d'una fecundació *in vitro*. Per aquest motiu, «durant l'embaràs ens van fer les proves pertinents, i tot era correcte. El part també va anar bé», explica la Marisa. Al cap d'un mes i mig, «jo vaig detectar que la Laia no fixava gens la mirada, notava coses que no funcionaven. Primer em deien que no passava res. Però vam començar les proves i aviat va sortir tot. Mai no oblidaré el dia que vam entrar en un despatx mèdic amb una nena als braços que era sana, o això crèiem, i en vam sortir amb el diagnòstic: efectes similars a una paràlisi cerebral. I sense possibilitats de fer vida autònoma, a cap nivell, mai més. El món s'enfonsa, és clar. El doctor va ser molt dur. Però, malauradament, no es va equivocar».

La Marisa rememora com van mirar de fer-hi front. «Vam provar si hi havia tractaments, tant a la medicina tradicional com a l'alternativa, vam anar a Mèxic, a Londres, a França, vam demanar informació als EUA. Però no hi havia res a fer. Vam entendre que era difícil tractar-la i que ens havíem de centrar en l'estimulació i prou. Vam remoure cel i terra, també alguns ens van vendre fum, perquè, per fort que soni, en aquest sector també hi ha aprofitats. Però la Laia és aquí amb nosaltres»... I amb la seva germana, que va néixer tres anys després, sense cap problema i sense tractament: «Ens havien dit que no podíem tenir fills i va ser una sorpresa, un regal de la vida».

Pau Valdeolivas Martínez té 22 anys. Els seus pares, amb tres fills biològics, el van adoptar al Zaire quan tenia dos mesos i mig. Un any després, al mateix lloc, hi van adoptar l'Anna. Als 9 anys van observar que el Pau tenia múltiples tics nerviosos i li van diagnosticar la síndrome de Gilles de la Tourette. Va estudiar a l'escola ordinària adaptada i en acabar ESO va ser quan la família va sol·licitar el certificat de discapacitat, que li va permetre accedir al servei prelaboral d'Ampans. Viu amb la mare a Manresa i s'ha estimat més no sortir en fotografies.

La Marta tenia 27 anys i una filla de pocs mesos quan va quedar embarassada del Carles. Embaràs de baix risc, tot i que «van veure un nòdul al clatell de l'embrió a la segona ecografia. Vam valorar fer l'amniocentesi, però ho vam descartar finalment, i de fet a la següent ecografia allò havia desaparegut. Tot semblava correcte». Va néixer «i fins i tot es portava més bé que la seva germana, plorava poc, però tenia uns trets que alertaven que podia tenir síndrome de Down, cosa que ens van confirmar quan tenia un mes i mig. Recordo bé que ens ho van dir un divendres i va ser fatal. Ens van informar de cop que podia tenir cardiopaties, malformacions, que havíem d'anar alerta que no s'ofegués... Mil coses. És la feina del pediatre, però ho vam trobar molt dur. Semblava que de cop i volta es pogués morir, aquell mateix cap de setmana. Ens va caure el món a sobre, més que per la síndrome de Down, que si més no és coneguda, per aquestes altres patologies afegides que podia tenir. T'espantes. I penses: ens ha tocat. O, més que a nosaltres, li ha tocat a ell. Comença l'acceptació i el dia a dia, que en el nostre cas d'entrada van ser milions de visites a metges de moltes especialitats.

La Marta Padró és la filla gran de la Marta Garcia. Un problema d'asfíxia en el naixement va provocar algunes complicacions que van anar detectant. Quan tenia mig any, no estirava prou les cames, tenia vòmits... Va començar un rosari de metges, i va costar trobar diagnòstic. «Fins i tot ens van enviar a un centre de paràlisi cerebral». Finalment van detectar la discapacitat. Va ser un cop, també perquè va ser causat per una qüestió humana, no era genètic ni fruit de cap malaltia. Tot i que la Marta no va tenir fins força gran, un cop va voler entrar al mercat laboral, la targeta de discapacitat. La van tramitar per facilitar la recerca de feina, tot i que «et sents estrany. D'un dia per l'altre passes oficialment a ser discapacitat», diu la Marta. La mare comenta que, de petita, la seva filla sovint no entenia per què anaven a centres amb infants amb problemes, perquè ella es veia diferent.

També per a la família del Pau Valdeolivas, va ser un procés progressiu. Als 9 anys, van descobrir que tenia la síndrome de Gilles de la Tourette, que pot ser genètic (ells no saben qui són els pares del noi perquè és adoptat a l'Àfrica). Al llarg dels anys, han anat a molts metges i psicòlegs, han fet múltiples proves, fins que el 2012, per tal que accedís al servei prelaboral d'Ampans, van tramitar el certificat de discapacitat, cosa que sí que, psicològicament, va ser complicat per a la família.

Laia Serrat Peña té 12 anys. Va néixer amb displàsia cortical, una malformació cerebral que li provoca efectes similars a una paràlisi. No camina, no parla i s'alimenta per un botó gàstric. Té una dependència total i un grau de discapacitat del 97%. Té una germana de 9 anys, l'Abril, i actualment viu a la residencia El Turó, gestionada per Ampans, tot i que la seva mare, la Marisa (amb ella a la foto) se l'emporta alguns dies cada setmana.

Vida 'normal'

És clar que la *normalitat* no existeix. Què és normal i què no? Però les persones amb discapacitat aspiren a poder anar a l'escola, treballar, relacionar-se, desenvolupar-se d'una manera similar a la majoria de la població. Lògicament no sempre és possible. La Laia va anar a la guarderia, ja amb problemes, però mai no ha estat a l'escola convencional. Va rebre suport de fisioterapeutes a casa, però aviat la família va adonar-se que no era

possible cap mena d'autonomia. La Marisa, la seva mare, diu que «el que ha guanyat amb el temps és que coneix, entén coses bàsiques, té la percepció d'afecte, quan la crides somriu... I en alguna època aguantava bé el cap. Coses molt bàsiques». Aquest petit somriure «és guaridor», i si algun cop fa algun petit progrés es rep amb esperança, «però és molt puntual».

El Carles ja fa uns anys que va a l'escola d'Ampans. Al matí, tot sol, es dutxa, es vesteix i esmorza, i va a l'escola amb un transport del Consell Comarcal. Després, fa gimnàstica i entrena fins i tot per als Special Olympics. A banda d'això, la seva mare explica que «fem de tot: cinema, restaurants, teatre... El Carles no s'ha sentit exclòs enlloc». La Rosa Bonvehí, mare del Francesc, té més perspectiva: «anys enrere, molta gent els tenia més a casa, hi havia gent que no volia que se sabés que el seu nen tenia problemes. Des del dia que va néixer, l'hem portat amb nosaltres a tot arreu. La gent l'ha vist i conegut i no ens ha fet res, al contrari. Ens el van enviar així, i així l'acceptem, és un més. Per a alguns era una mena de vergonya, però nosaltres hem mirat de fer sempre vida normal».

El Pau també té una vida molt autònoma, amb una discapacitat lleu. Pot estar sol a casa, s'espavila, pot sortir amb amics, fa un curs d'entrenador de futbol, si li fan una llista va a comprar, agafa el bus... I fins i tot voldria treure's el carnet de conduir (cosa que cap més dels entrevistats no s'ha plantejat), tot i que encara no s'hi ha posat seriosament. De manera similar, la Marta Padró treballa, va a la piscina, surt amb els seus germans: «Faig una vida com qualsevol altra persona, no puc fer-ho de cap altra manera, tampoc em sento limitada». La Marisa Serrat, en canvi, explica que mentre la Laia va ser petita «sí que la dúiem per tot arreu, era fàcil. Ara, però, tot es va complicant. Calen lavabos adaptats, perquè puguem canviar el bolquer, però no serveix només un canviador de nadons... Es fa més complex anar a llocs amb ella».

La Marta fins i tot té parella, un altre noi d'Ampans. El Carles també diu que té una nòvia a Ampans, tot i que en el seu cas és una qüestió pròpia de l'adolescència. Però lògicament és un aspecte a tenir en compte. La seva mare diu que «no ens ho hem plantejat gaire, costa d'imaginar, jo en general crec que tota la vida serà amb nosaltres, però ja s'anirà veient». El Francesc mai no n'ha tingut, de parella. «Sempre he estat a casa amb els pares», diu. El Pau també, però la seva mare el veu capaç i també amb possibilitats de compartir la vida amb una altra persona.

La Laia malauradament no tindrà mai parella. La seva mare assegura que ara, que és a punt d'entrar a l'adolescència, «fins i tot jo he intentat que no tingui la menstruació, que no faci el canvi. Hi ha una medicació que ho fa possible. Provoca efectes secundaris, però jo els hauria preferit als canvis hormonals que ara està començant a patir: més crisis epilèptiques, convulsions...». Assegura, però que «aquí hi entren en joc temes ètics i no he pogut fer-ho, no me n'he sortit».

L'acceptació social

El Francesc és una persona molt oberta, és molt conegut al barri on viu. Alegre, sociable. «Mai no ha tingut cap problema de rebuig», explica la seva mare. D'una manera similar, el Carles diu que «és un nano que molta gent coneix. Jo ja no sóc la Marta, sóc la mare del Carles, perquè és famós on anem. Potser també pel fet que té 15 anys, tots aquests anys ha estat un nen. No sé si quan sigui un home canviaran les coses». Ella mateixa hi afegeix que, pel tema de rebuig social, «sí que de vegades pateixo per comentaris dels nens. No els de l'escola, que el cuiden molt, massa i tot. Altres de fora, que són petits i de vegades són cruels, sense voler. Poden fer un comentari com 'mira quina cara de monstre que fa aquest nen'. I el que sap greu és que els pares no siguin capaços d'explicar-los que aquest nen no està malalt però és diferent, té una discapacitat, etc. Però vaja, no són casos greus». La Marta Padró diu que davant d'algun comentari o burla, «per aquí m'entra i per aquí em surt. No m'afecta gens», i assegura que mai no ha tingut un rebuig important.

El Pau sí que, els primers anys de l'escola, va tenir alguns problemes, afirma la seva mare. En el seu cas, és diferent de la majoria també perquè és adoptat, i de raça negra, tot i que «és com si fos nascut aquí, va venir de molt petit, i això no li ha causat grans problemes. Sí que potser les dificultats que ha tingut han fet que en alguns períodes hagi tingut algun rebuig. A primària vam fer un canvi d'escola, i després va anar molt millor», diu la seva mare.

La Marisa explica que el que no suporta són les mirades o comentaris de pena o compassió. «És el pitjor». La Laia va amb cadira, té una discapacitat molt visible. «És habitual que la gent la miri, que els nens ens demanin què li passa. En general no tenen maldat». El que també explica la Marta és que «arran del que hem viscut amb la Laia, la gent que tenia a prop, però no eren amics de veritat, han desaparegut. Això ha servit per depurar, per veure quins són els amics que realment valen la pena».

Més afectuosos i més actius

Hi ha unanimitat total a afirmar que les persones amb discapacitat intel·lectual són, en general, més afectuoses. «Petons, abraçades, és gairebé *enganxatós*, sempre el tens a sobre», diu la Marta Grau del seu fill Carles. Són persones sense maldat, innocents i que desprenen generalment molt afecte. El Francesc és «molt però molt afectuós, una cosa extraordinària. Una bona persona, amb bons sentiments, que ens estima a morir. A la família i també als seus monitors, que el cuiden molt bé». La Marta Garcia, mare de la Marta Padró, hi afegeix que, a banda de molt afectuosa «és una persona solidària. Potser ella ha patit i és més conscient de les persones que pateixen i intenta ajudar».

I també són més actius. Potser, quan es pateix una dificultat, s'aguditzen més altres capacitats. La Marta, per exemple, és treballadora i responsable. «De vegades pel carrer la gent em coneix de l'època al McDonald's. Em diuen. 'Ets aquella que no paraves!'».

Treballar

La Marta és precisament, dels nostres protagonistes, l'única que ha treballat en una empresa ordinària, i en d'altres amb algun tipus de suport. Amb la mare, la Marta Garcia, tenen un regust agredolç,

Marta Padró Garcia, de 36 anys, va tenir un problema d'asfíxia en la cesària del seu naixement. Té un grau de discapacitat del 51%. I és un cul inquiet. Treballa al Cafè del Canonge d'Ampans, però abans havia estat al Centre Especial de Treball, al servei de menjador de diverses escoles, al restaurant McDonald's, i ha fet cursos de manipulació d'aliments, d'animació sociocultural, d'informàtica… Encara té temps d'anar a la piscina i de sortir amb la parella, un noi vinculat també a Ampans. Viu amb la família a Manresa (a la foto, amb la seva mare). Té dos germans més joves, de 34 i 22 anys.

però, de la transició de l'escola al món laboral. «Quan va acabar els estudis ens van dir que per accedir al món laboral tramitéssim el certificat de discapacitat. És un pas complicat. En aquell moment, un paper ja diu que tens dificultats, representa que ja és oficial. T'han de dir per escrit que ets discapacitat per poder treballar? És una mica trist. El pitjor, però, és que, tot i amb certificat, llavors igualment costa trobar feina. El panorama està com està, la meva filla tenia moltes ganes de treballar perquè no se sap estar aturada, i va costar. No tenim gaire bon record d'aquell moment.

Segons la Llei d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI), les empreses de 50 o més treballadors tenen l'obligació de tenir contractats un nombre de persones amb discapacitat que no sigui inferior al 2% de la plantilla. Això facilita a les persones que tenen certificats accedir a aquestes places. Però no hi ha places per a tots. I la Marta Garcia assegura que les empreses «ho fan perquè els hi obliguen, per llei, però no perquè ho vulguin. I si passen amb un no en tindran dos. Malgrat que tenen bonificacions, els surten barats, el que volen són treballadors polivalents, que aportin productivitat, i aquestes persones el normal és que puguin fer una feina concreta, senzilla, rutinària i supervisada per algú».

El Pau va accedir, fa uns tres anys, al servei prelaboral d'Ampans, on continua, actualment a la impremta. Allà «aprenen a tenir hàbits, a treballar l'hort, tallers diferents, i també a fer un currículum, buscar feina... És el que necessitàvem en aquell moment», explica la Rosa Martínez, la seva mare; «havíem recorregut llocs diversos per buscar el millor per a ell». No va ser fins llavors que van tramitar el certificat de discapacitat. «Això va ser dur per a la família, però la veritat és que li pot obrir portes, serà positiu per a ell. I de moment li ha anat molt bé, ha après força, s'hi ha sentit bé. És realment d'admirar el que fan, els fan sentir bé, cadascú amb el que necessita». D'entrada, al servei l'orienten perquè pugui accedir a l'empresa ordinària, cosa que «seria l'ideal per a ell».

Tenir més fills?

El Rossendo i la Rosa van tenir un fill amb discapacitat el 1952. Sis anys després, naixia el segon fill. I encara sis anys més tard, una filla. «Quan has tingut un problema amb el primer... és lògic tenir por, però ens va dir que no tenia per què passar res, i vam fer-ho. Tot va anar molt bé». La Marisa, que es va quedar embarassada inesperadament quan la Laia tenia tres anys, recorda que «vaig plorar molt durant tot l'embaràs. Lògicament em vaig plantejar si havia de tirar endavant o no. La veritat és que em va tornar la vida. Ara, l'Abril adora la Laia, tenen una relació molt íntima, s'estimen molt».

La Marta Padró també és la germana gran. Les seves dificultats provenen d'una qüestió no genètica, de manera que d'entrada no havia de repetir-se per cap motiu. Sí que hi havia, però, antecedents directes de discapacitat: dos tiets de la Marta (germans del pare). «Lògicament vam tenir por, a més en el segon cas també em van fer una cesària força dies després de sortir de comptes, semblava que es repetia la història. Finalment va anar tot bé, i amb el tercer fill també».

Íntima, intensa, especial. Així és com defineixen tots la relació amb els germans. El Carles i la seva germana un any més

gran, la Júlia, «s'estimen molt», diu la seva mare, tot i que el fet que un d'ells tingui uns requeriments especials fa que hi hagi d'haver diferències en el tracte: «De vegades la Júlia es queixa que no estem per ella, o que al Carles no li exigim tant. Nosaltres li diem que ella pot aprovar el batxillerat i al Carles hem d'exigir-li fins on pugui arribar. De fet creiem que, també li exigim força: ara comença a llegir, costa però som tossuts i ho acabarà fent. En una persona amb discapacitat, qualsevol avenç o cosa nova que aprèn, ho valores molt més».

També el Pau, que ja té tres germans grans i una de petita, té una bona relació amb tots. Potser amb la petita –adoptada, com ell- hi ha hagut èpoques de més dificultats, però en general sempre s'han estimat tots molt. La Marta Padró explica que «molts dijous quedem tots els germans per sopar, fins i tot amb amics seus, i jo sóc una més. O anem a la platja. La relació és molt bona».

I quan els pares es fan grans?

És una pregunta que es fan tots els que tenen fills amb alguna discapacitat. I si a nosaltres ens passa alguna cosa? I si un dia no hi som? Els que tenen la qüestió més candent, perquè de fet ja superen els 80 anys, són el Rossendo i la Rosa, pares del Francesc. «És un tema que preocupa i hi has de pensar, és clar, però en principi ho tenim arreglat. A Ampans se'n poden fer càrrec. A més, en el nostre cas, una filla i una jove són assistents socials. Ja està establert que la nostra filla, la germana del Francesc, és la seva tutora legal i se'n faria càrrec si nosaltres faltem. Si a ella li passa res, l'altre fill. Ho tenim establert així».

Tot i que d'altres diuen que viuen força el dia a dia, i que no volen preocupar-se de problemes que potser falta anys perquè arribin, sí que tots tenen present el tema. La Marta Grau explica que «no és que em tregui el son però hi penso. No només per ell, per tota la família. No sé, pensar que si un dia jo no hi fos què farien els dos fills, la família... Tenim clar que quan siguem més grans i la Júlia faci la seva i potser tingui família, el Carles pot quedar sol. D'alguna manera estem preparant la Júlia i li hem dit que haurà de ser la padrina del Carles tota la vida. Això és carregar-li molta responsabilitat, però tenim clar que no ha de ser una càrrega. A Ampans tenen pisos i recursos diversos, hi ha moltes possibilitats, altres familiars... Jo crec que quan arribi el moment es trobarà la manera». Per a alguna eventualitat amb els pares a més curt termini, «tenim fet un testament. En aquests moments, si ens passés res a nosaltres, una tieta d'ells se'n faria càrrec fins als 23 anys».

La Marta Padró exclama que «sempre tindré el Cristian!», que és el seu germà una mica més jove. La seva mare explica que «caldrà buscar alguna fórmula: pisos tutelats, per exemple. Hi pensem alguna vegada. Ho veiem lluny, però ho tenim en compte. Pensem que segur que trobarem alguna solució». La Rosa Martínez, mare del Pau, també admet que pensa sovint en aquest tema: «Ara depèn molt de casa, però a la llarga espero que, quan ho necessiti, tingui una feina i se n'hagi pogut sortir. En tot cas, però, té quatre germans que no el deixaran. Això segurísim».

La Marisa Peña, mare de la Laia, és qui ho veu una mica diferent. Lògicament sense cap grau d'autonomia, afirma que, tot i que sap que podria estar ben atesa, «sempre demano que marxi ella abans que jo. És dur, ho sé, sona fatal. Però ho prefereixo. Sé que està cuidada, però no puc treure'm del cap què seria d'ella si jo no hi sóc. No puc imaginar-m'ho».

Aprenentatges

«La Laia m'ha donat una lliçó d'humilitat. Si mai no t'ha passat una cosa així vas per la vida pensant que no et passarà res de dolent. De cop tot canvia. Això et fa veure la vida radicalment d'una altra manera, deixar-te d'històries, valorar el que tenim». És el gran aprenentatge que ha après la Marisa de l'experiència amb la seva filla.

La Rosa, mare del Francesc, també diu que «aquestes coses són una lliçó de vida. Saps que hi ha problemes més greus, és clar, però et fa ser conscient de la fragilitat que tenim, i et fa ser més humà». La Marta Garcia, mare de la Marta Padró, diu que «no té sentit pensar com hauria anat si la Marta no hagués tingut aquell problema en néixer. Potser d'entrada va fer malícia, però ara al capdavall penses que no ha anat tan malament. Ens ha ajudat a acceptar la vida tal com et ve».

La Marta Grau diu que el Carles els ha donat un munt de coses positives. «Hi ha gent, potser més creients, que diuen: aquests nens trien les famílies on volen anar. Potser també és per consolar-te. Per dir-te que tu ho fas bé. No ho sé. En tot cas, doncs jo dic: fantàstic que m'hagi triat a mi».

«La sort de tenir Ampans»

Els cinc protagonistes d'aquest reportatge són usuaris d'Ampans. La Rosa Martínez diu que l'entrada al servei prelaboral va significar «un canvi total per al Pau: van aconseguir que canviés de manera de fer, el van encarrilar. A més, se l'estimen molt». Molts dels que abans havien anat a centres convencionals noten un canvi similar en accedir a Ampans, on l'atenció ja és adreçada a les necessitats específiques de les persones amb discapacitat, amb personal especialitzat. «Sabem que a la residència està com a casa, o millor, perquè lògicament

montrofeu copes gravats Samarretes Medalles trofeus regal publicitari
montrofeu@montrofeu.com 938 734 868

Per només 3,90 euros per revista...
SUBSCRIU-TE AL POU
elpou@elpou.cat - 93 872 50 18

allà poden estar per ell, després d'un torn n'entra un altre que arriba fresc i sempre estan contents. No acumulen el cansament que tens a casa», diu la Marisa, mare de la Laia.

També la Marta Garcia diu que «estem molt contents d'Ampans, sempre ens han ajudat, no ens han pressionat si volíem buscar altres recursos fora ni ens han tancat portes. Hi hem trobat gent molt maca». Tot i així, tant ella com la Rosa, mare del Pau, diuen que en casos de discapacitats no greus, haver de fer el pas sempre és un punt traumàtic: «Anar a Ampans per a algú ja és dur una etiqueta. Molta gent no sap que hi ha gent que fa vida gairebé autònoma, encara que vagi a Ampans», diu la Marta. La Rosa diu que el tracte ha estat excel·lent, però «al principi el Pau de vegades es tapava el nom d'Ampans de la samarreta. Li feia vergonya». El Francesc duia penjades, el dia de l'entrevista, diverses medalles guanyades en campionats fets aquell mateix dia: «Fem boccia, un esport similar a petanca, m'agrada molt. Les monitores m'estimen molt, i jo a elles també».

Ampans celebra enguany els 50 anys de vida amb un munt d'activitats. L'entitat dóna atenció actualment a més de 1.400 persones, amb múltiples serveis, des de l'escola adaptada, passant per serveis de llars o residència fins a formació prelaboral, centre especial de treball, etc. Hi treballen 597 persones.

Toni Espinal, director d'Ampans, explica que «atenem les persones amb discapacitat intel·lectual a partir dels 3 anys i les acompanyem i els donem suport en tots els àmbits perquè puguin desenvolupar-se i tenir una vida el màxim de normalitzada possible. En els darrers anys hem fet passes per donar resposta a noves necessitats de col·lectius de persones que requereixen de suports especialitzats, i ara disposem de serveis orientats a persones amb malaltia mental. També hem avançat en el suport a la inserció laboral i en aquest servei donem suport a persones amb discapacitat, ja sigui intel·lectual, física o sensorial, amb malaltia mental o amb risc d'exclusió».

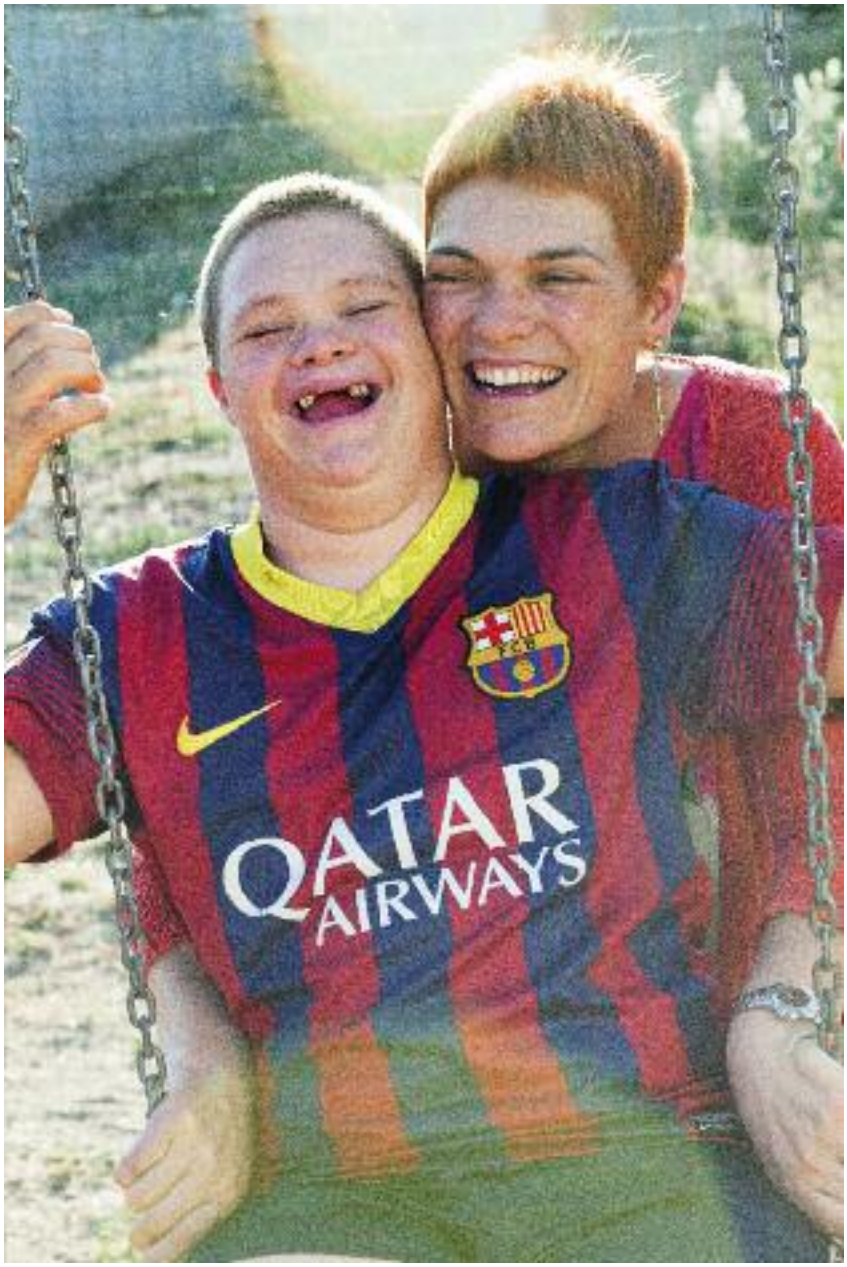

Carles Calavera Grau. Té 15 anys i té síndrome de Down i una discapacitat del 50%. Fins a 5è de primària va anar a l'escola ordinària i a partir de sisè va entrar a l'escola d'Ampans, on ara estudia tercer d'ESO. Té una germana tretze mesos més gran, la Júlia, i viu amb la família a Fals. Fa gimnàstica esportiva i entrena per als Special Olympics. A la foto, amb la seva mare, la Marta.

De cara als propers anys, Ampans preveu la posada en marxa de nous serveis i programes «que donin resposta a necessitats d'habitatge per a persones amb pluridiscapacitat, persones en fase d'envelliment, persones amb discapacitat intel·lectual i trastorns de conducta, així com la creació de noves seccions de treball per a les persones amb discapacitat. Alguns d'aquests projectes són gairebé realitat, com ara l'ampliació de la residència per a persones amb discapacitat intel·lectual i malaltia mental al barri dels Comtals. També volem millorar les instal·lacions que tenim, per exemple de l'Escola d'Educació Especial Jeroni de Moragas, on els espais s'han fet petits, o els centres ocupacionals, fent-los més integrats a la comunitat, als barris. També hem detectat la necessitat de donar resposta a d'altres persones que requereixen de suports i que estan en risc d'exclusió social o en situació de dependència. La voluntat de crear nous serveis la tenim, però aquesta voluntat ha d'anar acompanyada del suport de les administracions per fer-ho possible».

En aquest sentit, Toni Espinal considera que «en general estem satisfets del suport de les administracions al llarg d'aquests 50 anys, si bé la situació econòmica dels darrers anys dificulta la posada en marxa de nous dispositius i l'accés als serveis de les persones amb discapacitat». Com a conclusió, el director de l'entitat hi afegeix que «creiem que la fundació Ampans posa el gra de sorra per fer la societat bagenca una mica més justa i solidària per a aquelles persones que més ho necessiten. Ens en sentim molt orgullosos i alhora responsables de l'esforç i el compromís que requereix. De fet, el lema dels 50 anys diu que al llarg de la nostra història hem treballat i continuem treballant per canviar la vida de les persones.

El Francesc Bascompte Bonvehí, de 62 anys, és nascut a Barcelona, però viu a Santpedor amb els seus pares, Rossendo i Rosa. Li van detectar discapacitat intel·lectual uns mesos després de néixer. A Barcelona va estudiar en una escola adaptada (Vil·la Joana, a Vallvidrera), de les poques que hi havia al seu temps. Un cop al Bages, va ser al Centre Especial de Treball d'Ampans, 12 anys a Manipulats. Ara fa tasques diverses al Centre Ocupacional. Viu amb els pares a Santpedor, i té un germà i una germana més joves que tenen família i viuen fora.

Capacitats

Segur que la major part dels pares volen que els seus fills siguin ben intel·ligents. Que destaquin a l'escola. Que vagin a la universitat. Que trobin una bona feina. Que s'integrin ràpidament a la vida laboral. Que accedeixin com més aviat millor a la roda imparable d'aquesta nostra societat avançada: competitiva, atabalada, amb presses, amb responsabilitats, sense temps per perdre.

Però de vegades les coses no van així. Hi ha nens que no són tan intel·ligents. No destaquen als estudis i mai no aniran a la universitat. Tenen dificultats i necessiten que els ajudin sempre. Fan les coses més a poc a poc. Cal estar més per ells. I potser per això, perquè necessiten una mica més, també solen correspondre amb més abraçades, amb més petons. Amb més tendresa.

Persones amb discapacitat intel·lectual, sí. Però alhora amb una netedat de cor, unes ganes de treballar i tirar endavant i una capacitat d'estimar que potser, només potser, té tan valor com uns estudis de física quàntica. Qui signa aquestes línies ha estat durant unes quantes hores en un bonic món de bons sentiments. I tenia ganes de deixar-ho escrit, perquè ha estat un preciós oasi. Discapacitats? Definitivament no: capacitats!

Joan Piqué

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA MONTSERRAT
SLC Manresa – SCC Bages. Carrer de Jaume I, 8, 2n – Tel. 93 872 17 07
manresa@cpnl.cat – www.facebook.com/SLCdeManresa

Cursos intensius de català a l'estiu

Aquest estiu el CNL Montserrat organitza un curs de reforç d'ortografia de 20 h adreçat a totes aquelles persones que tenen dubtes ortogràfics a l'hora d'escriure.

També organitza un curs de nivell inicial per a persones que acaben d'arribar o volen saber algunes fórmules que els permetin interactuar mínimament en català, i un nivell bàsic 2 en què es treballa l'expressió oral i es consolida la comprensió.

S'hi poden inscriure persones a partir de 18 anys o bé de 16, si no han fet tota l'escolarització obligatòria a Catalunya. Els cursos inicial i bàsic 2 són de 45 h amb certificació oficial validada per als informes d'arrelament.

Per a més informació, podeu trucar al telèfon 93 872 17 07, adreçar-vos a manresa@cpnl.cat, al Servei Local de Català de Manresa –carrer de Jaume I, 8, 2n. Inscripcions a partir del 15 de juny.

Núria Closas
Foto: Alba Ribas

Albert Barbé: «La Plana és un punt de retrobament amb la voluntat de fer allò que desitges»

Imagineu-vos una masia amb 70 persones en un racó privilegiat entre el Bages i el Moianès on poder trobar un moment de pausa per crear, passar un dol o retrobar-te, que et donés una sensació de total llibertat i de pau. Imma Vives i Albert Barbé són els emprenedors de tota la vida que entrevistem aquest mes. Dues de les persones fundadores que van iniciar la Fundació La Plana, un projecte amb gairebé 30 anys de recorregut, que acaba de treure una revista cultural i que permet trobar aquest paratge idíl·lic que tot just ens hem imaginat.

Albert Barbé: La Plana és un punt de retrobament amb la voluntat de fer allò que desitges. Podríem dir que consta de tres potes. La més important per nosaltres és l'acompanyament de les persones. Persones en moments de dificultat, confusió, pèrdua del sentit de la vida o malaltia, que necessiten un cop de mà per readreçar-se. Acompanyem des d'adolescents a persones grans.

—És difícil acompanyar algú?
—Imma Vives: No. Només cal escoltar. La persona a qui acompanyis, a mesura que vagi parlant, t'anirà dient què és el que li passa i tu només li hauràs de recordar.
—A.B.: Nosaltres creiem que el redreçament és qüestió de reconnectar amb la voluntat, és a dir, amb la capacitat de voler fer. Ens agrada dir-ne acompanyament perquè ens posem al costat i caminem plegats durant un temps.

—Les altres dues potes quines són?
—A.B.: Una altra pota és rebre gent que ve a estudiar, a preparar oposicions, una tesi o un projecte. Persones que vénen a treballar o a descansar o bé grups que volen tirar endavant projectes de transformació, de millora. Com ara la conscienciació de la responsabilitat social respecte dels boscos o bé, això als 90, a pensar l'estratègia de moviment gai a Barcelona.
—I.V.: La tercera pota és la cultura. Fem trobades amb músics, o estades d'intercanvi com per exemple amb un grup de teatre que ve a assajar i llavors fan l'estrena aquí. Hi ha gent que ve a pintar, a escriure, a esculpir...

—Com van ser els inicis?
I.V.: L'any 86 no hi havia res, hi havia cases de colònies i monestirs. Hem anat creant un espai amb la idea que fos un lloc ampli amb interessos i realitats diferents que poguessin conviure.
—A.B.: Fa dotze anys que ens vam constituir com a Fundació, perquè els propietaris volien vendre el terreny. Ens vam trobar amb aquesta pressió, però amb molta gent que ens va ajudar.

-Vau fer un Verkami!
—I.V.: I encara no existia! Nosaltres vam demanar préstecs sense interès, vam parlar amb molta gent per fer recollida i hi va haver moltes donacions, amb les quals vam pagar dos terços del total. Constituir una fundació ha estat la manera d'agrair la solidaritat de molts convertint La Plana en una propietat social.

-Com és el dia a dia aquí?
—I.V.: Correm. Fem l'hort, el jardí, netegem, cuinem, fem manteniment i assistim persones. Durant la setmana normalment convivim unes 10 o 14 persones. Cinc som de l'equip, hi ha una persona jove, també hi ha *wooffers*, persones que fan alguna convalescència o d'altres que els fem acompanyament. El cap de setmana o durant les vacances hi ha més gent. Avui som 70.

—30 anys de recorregut i l'emprenedoria segueix en peu.
—A.B.: Ara hem reactivat les jornades d'estiu. Durant el dia hi ha caminades, tallers, debats... i a la nit fem concerts.També fem la revista cultural, que va sortir a l'abril, amb la intenció d'extreure les coses que fem. Ens serveix d'espai entre les jornades que farem a l'estiu.

—Què li diríeu a algú que vol emprendre?
—A.B.: Que escolti la veu interior, que vol dir vocació. Nosaltres no hem tingut mai subvencions, perquè no volíem dependre de ningú. Potser hem passat dos anys sense cobrar, però teníem menjar, un sostre i hem fet el que volíem.
—I.V.: Un emprenedor ha d'emprendre alguna cosa que estima i quan estimes no pots valorar les coses de la mateixa manera que quan no les estimes. El diàleg que estableixes amb la riquesa és molt més ampli que no pas si algú fa alguna cosa que no li toca l'ànima. Jo li diria que persisteixi i, si aguanta, allò serà viable a molts nivells.
—A.B.: I sobretot estimar, no agradar. Perquè agradar-nos ens poden agradar moltes coses, però estimar vol dir que vols donar alguna cosa. Ho estimes, ho creus, ho vols.

Data de creació: 2006. **Sector:** humanístic. **Públic:** obert a tothom. **Pàgina web:** fundaciólaplana.org. **Xarxes:** facebook. **Definició:** espai cooperatiu d'acompanyament, hostalatge i cultura. **Adreça:** Fundació La Plana, Mas La Plana. Santa Maria d'Oló.

Ignasi Cebrian

Pedra, vi i paisatge

A l'esquerra, barraca de pedra seca al costat de la Sèquia. A la dreta, feixes de pedra seca a Bufalvent

Construir amb pedra seca és minimitzar recursos i maximitzar l'enginy del procés de construcció. A cada moment s'ha de triar la pedra precisa per donar plena fortalesa a l'estructura. Posar una pedra a sobre l'altra, sense fer servir res que les enganxi, sense posar cap tipus d'argamassa. És una tècnica de construcció tradicional amb pedres que encaixin les unes amb les altres. Tècnica conformadora de paisatges únics. L'han usada arreu: Cuzco, Japó, Austràlia, Etiòpia i, evidentment, a la conca mediterrània, a Catalunya, al Bages.

Els recursos són fàcils de trobar. Roques calcàries, o gresos vermellosos, o pissarres llicorelles. La geologia de l'entorn condiciona moltíssim els tipus de materials. Al Bages, gresos i calcàries d'exfoliació fàcil, plana i uniforme. Pedres extretes del mateix vessant o del terra després d'haver-la despedregat. El resultat és integrat i reflex de la geologia del territori.

Amb les pedres se'n fan marjades, feixes, sovint estretes i allargassades, i bancals. També murs, corrals, barraques, pous d'aigua, pous de glaç, tines, cisternes, abeuradors, forns de calç, masos, escales... Multitud de construccions de mides, formes i colors impensables. Les més comunes, al Bages, són les feixes i les barraques. Les feixes deixen tot de grades seguint els pendents del sòl i un paisatge margenat per evitar l'erosió del terreny i la pèrdua dels conreus en vessants costeruts. Una autèntica arquitectura popular de necessitat. I les barraques són refugi i aixopluc de pastors i pagesos, i espai per guardar eines.

A la Catalunya central, estan lligades al desenvolupament de la vinya durant els segles XVIII i XIX. La vinya transforma el paisatge per produir vi i aiguardent. És vinya que creix en terres pobres. Artigar boscos per produir vi. El Bages esdevé el celler de la Catalunya del nord i de l'est. Però la fil·loxera, la mecanització agrícola, la industrialització i el despoblament hi posen fre. I comença un abandó progressiu de les terres de vinya i la vegetació crea un paisatge nou amagant les construccions de pedra seca.

El canvi de paisatges segueix amb l'interludi de la perversió immobiliària, recaptatòria i dilapidadora de territori. Els ajuntaments, incompetents a l'hora de gestionar bé, decideixen construir polígons industrials, ara obsolets, a tort i a dret. Malgrat tot, tornem a recuperar el paisatge de vinya intercalat amb altres secans i boscos i tornem a produir vi i anem destapant feixes i barraques, per aconseguir un paisatge més divers, un mosaic de petits paisatges.

En definitiva, els paisatges no són estàtics, són realitats vives amb fluxos de matèria i energia modificats pels humans. El paisatge no és només un qüestió estètica relacionada amb les bones sensacions o un espai on poder gaudir del nostre lleure. El paisatge és sempre el resultat de l'activitat humana sobre l'ecosistema preexistent. I l'ecosistema, al mateix temps, repercuteix sobre les activitats humanes per fer-les més o menys sostenibles, saludables o dignes. El paisatge és només un moment d'una llarga història de la qual som, ara, els principals protagonistes.

Ferran Climent Costa
Josep M. Mata-Perelló
(Geoparc de la Catalunya central)

La tartera de Cambrils

A questa tartera és a Cambrils (entitat de població del municipi d´Odèn), quasi a tocar del poliesportiu i del conegut Salí (del qual en parlarem ben aviat), i plenament situat als Pirineus de la comarca del Solsonès.

Geològicament, forma part del que ara s'anomenen Pirineus meridionals (tot i que molt sovint encara es coneixen amb el nom de Prepirineus). Es tracta d'un conjunt de mantells de corriment que a Catalunya han patinat cap al sud, mentre que a Occitània ho han fet cap al nord. Sovint aquests mantells han lliscat sobre uns materials plàstics constituïts per nivells de guixos (amb sals) i d'argiles. Aquests nivells plàstics pertanyen al triàsic superior (a les anomenades fàcies Keuper), uns materials sedimentats fa uns 225-205 milions d'anys, aproximadament.

En aquesta zona hi conflueixen dos mantells, tot i que sols un és ben bé a Cambrils: es tracta dels sectors orientals del mantell de Bòixols. Més a llevant, i també al nord, hi ha el mantell del Cadí. Al primer mantell hi predominen els materials triàsics del Keuper a la part baixa, i a sobre hi ha principalment els nivells carbonatats del cretaci superior (del Maastrichtià, d'una antiguitat d'uns 71-66 milions d'anys), i de l'Ilerdià, ja del paleogen (fa uns 55-52 milions d'anys).

En aquest indret hi ha una monumental esllavissada produïda fa segles, possiblement relacionada amb el terratrèmol de Lisboa - Cadis (del 1775) i també amb fenòmens periglacials de gelifracció, en gelar-se l'aigua a les esquerdes. Així, s'ha format un veritable riu de pedres muntanya avall. Tot i les causes esmentades, cal considerar la situació inestable de la mateixa muntanya, ja que a la part alta hi ha un massís de calcàries i a sota, un gruix de sediments plàstics. Alhora, tota la muntanya està esquerdada, en formar part de l'encavalcament frontal dels Pirineus sobre la depressió geològica de l'Ebre. Efectivament, tot aquest conjunt és a escassa distancia (a uns 100-200 metres) de la falla Sudpirinenca, que marca el límit meridional dels Pirineus.

FITXA TÈCNICA

Nom del paratge: La tartera de Cambrils. **Situació geogràfica**: Terme municipal d'Odèn, comarca del Solsonès. **Situació geològica**: Forma part dels Pirineus meridionals, a l'extrem oriental del mantell de Bòixols, molt a prop del mantell del Cadí. **Procedència del nom**: Ve de l'acumulació de blocs que han anat lliscant muntanya avall, en fragmentar-se. **Trets geològics**: Enormes blocs situats per sobre de la carretera L-410, cap al km 20, que han quedat a la vora de la carretera. **Materials geològics**: Els materials fragmentats són principalment del període cretaci (d'edat Maastrichtià, 71-66 Ma). Els materials esllavissats estan cartografiats com a tarteres de l'holocè, el període on som ara. **Edat de formació**: En una època relativament propera, probablement tres segles i escaig enrere. **Curiositats**: A diferents llocs dels voltants de Cambrils, s'utilitzen les esquerdes que hi ha entre els blocs per guardar les patates en condicions òptimes de conservació i de frescor. També per donar aire a temperatura constant, que s'utilitza com a aire condicionant als restaurants, ja sigui per refredar o escalfar segons l'època de l´any.

Marc Maldonado

Bernat Oller Rosat 2014

Un dels vins més apreciats per a Oller del Mas és el Bernat Oller Rosat, vi amb una producció molt limitada: concretament 2.062 ampolles de l'anyada 2014.

És un vi elaborat a partir de varietats negres pròpies de la finca com són la Merlot i la Picapoll Negre. La vinificació s'ha produït a partir d'una selecció automàtica i manual dels grans de raïm. La maceració s'ha efectuat en fred durant quatre hores abans del premsat.

Habitualment els vins rosats són dels més difícils d'elaborar i curiosament al mateix temps són els vins més desconeguts. És per això que trobar el moment per consumir un bon vi rosat, a vegades, pot ser difícil.

En el nostre cas, el rosat d'Oller del Mas és un vi perfecte per combinar amb un aperitiu i per acompanyar arrossos, embotits i pastes.

De color vermell pàl·lid, net i brillant, amb un intens aroma a fruita vermella amb lleugeres notes de piruleta, cirera i maduixa àcida ben equilibrada.

En boca és llarg, rodó, molt llaminer i fresc. Es recomana consumir-lo a una temperatura entre 6ºC i 8ºC.

Marc Maldonado és sommelier d'Oller del Mas

Eduard Merly i Guillem Puig. Poema de Cèlia Fíguls

Les més grillades

Les patates fregides
són un bon aperitiu.
Però són més gustoses
estofades o al caliu.

Qui hauria de dir que aquest tubercle cultivat a les serralades andines, vora els 4.000 m d'alçada, arribaria a ser un aliment tan familiar a les nostres cuines. El seu origen ens duu als pobles situats entre la frontera de Perú i Bolívia, que es veien incapaços de fer créixer blat de moro a tanta alçada i van trobar en la patatera la font d'alimentació bàsica per subsistir. N'havien adquirit la tècnica per cultivar les varietats que els hi eren més profitoses, i la patatera salvatge inicial quedava com una planta molt diferent quant a propietats i característiques culinàries. Quan va arribar a Europa, cap al segle XV, ningú es plantejava que fos comestible, fins i tot es creia que era perillosa, fins que un dia la reina de França, Maria Antonieta, va decidir decorar-se el vestit amb una bonica flor de patata i des d'aleshores es van començar a trobar patateres que decoraven jardins i palaus. Però un moment clau va ser quan el farmacèutic Parmentier, que n'havia estudiat les propietats, va regalar una flor al rei Lluís XVI i li va anunciar que aquest tubercle tenia el poder de treure de la fam gran part de la població. I realment la relació de la patata i la salut pública al llarg de la història es mereix tot un article a part. El seu poder nutricional va salvar de la fam els treballadors de la revolució industrial, que havien de complir amb jornades laborals de dotze o més hores, els presos de camps de concentració, els afectats per les plagues de cereals o bé durant temps de guerra. Actualment és un dels conreus més importants del món. Per al consum humà només és superat per tres cereals: el blat, l'arròs i el blat de moro. Els màxims consumidors són els alemanys, tot i que

els que més en produeixen són la Xina i l'Índia.

Des de finals del segle XVIII va començar a arrelar als camps de Catalunya. I tot i que no podem *fardar* d'haver inventat les patates xips ni la truita de patates, ni de tenir un museu de la patata com a Estats Units, sí que podem estar orgullosos dels trumfos, trumfes o trufes dels pobles del Pirineu, que a causa de l'alçada i el sòl tenen una qualitat excepcional. Aquestes patates més tardanes permeten als mercats la seva venda durant dot l'any, ja que les de Manresa, per exemple, a hores d'ara ja són grillades. Els grills d'aquestes patates que es van plantar cap a finals de març ara comencen a ensenyar les flors, i cap a finals de juny ja es podran començar a arrencar. Això si l'escarabat de la patata o el míldiu no l'han atacat irreversiblement. Per sort, les tècniques per combatre'ls són ben conegudes, i una de ben senzilla i econòmica és la rotació de conreus. A tall de curiositat, la patatera va ser el primer vegetal cultivat a l'espai per la NASA, per alimentar els astronautes durant les missions llargues. I que no se us acudeixi mai donar patates als cavalls, ja que per ells són altament tòxiques. Nosaltres us recomanem el consum de les patates pròximes i ecològiques, i que en mengeu la pell, ja que aporta gran quantitat de vitamina C. La cocció n'elimina els components tòxics. Al forn, bullides o emmascarades, i per què no, fregides, les patates són una gran font d'energia i nutrients alhora, cosa que no poden dir molts dels cereals o la pasta que potser ingerim massa sovint. Bon any de patates i bones menjades!

Pastís de patata i bacó - gratin dauphinoise
(plat elaborat per Eduard Merly)

Ingredients (4 persones): 800 g de patata, 400 ml de nata líquida, 300 g de bacó, 200 g de formatge Cadí ratllat, 3 ous, 2 grans d'all, sal, pebre i oli d'oliva.

Elaboració: Unteu una safata de forn amb oli d'oliva. Barregeu la nata líquida amb els ous fins a aconseguir una mescla homogènia. Reserveu-ho. Renteu i peleu les patates. Tot seguit talleu-les a làmines com més fines millor i aneu fent pisos a la safata de forn. Feu un pis de patata i salpebreu-ho, afegiu-hi un punt de la mescla, després intercaleu-hi una capa de bacó, una mica de formatge i així successivament fins a aconseguir un gruix d'uns 3 dits. Acabeu-ho amb un pis de patata i formatge ratllat pel damunt. Escalfeu-ho al forn, a 160 ºC, i ho coeu durant una hora. Deixeu-ho refredar durant unes hores per poder desemmotllar i poder-ho tallar de la forma desitjada: a quadrats, rectangles, triangles, etc. És una molt bona opció per guarnir plats, de peix o de carn i també, per què no, com a plat.

KARA

l'entrevista

Jordi Sardans
Fotos: Francesc Rubí

Pep Molist Sadurní

Responsable de l'àrea infantil de la Biblioteca del Casino, de Manresa, és escriptor de literatura infantil i crític literari, i codirector amb Joan Portell, des del 2006, de la revista *Faristol*, especialitzada en el llibre infantil i juvenil i en la crítica de la literatura infantil. Del 1987 al 2000 va ser coordinador i crític de les pàgines de llibres del diari *Segre*. També ha estat crític de literatura infantil als suplements *Presència* i *Quadern*, del diari *El País*. Des del 2014 forma part del projecte De capçalera, que vol potenciar les relacions entre els escriptors i les biblioteques públiques catalanes. Col·labora en la nova revista *Pipiripip Magazine* amb el conte *Bet i Bru*. Ha rebut, entre d'altres, el premi Rovelló d'assaig sobre literatura infantil i juvenil.

Com valores la teva etapa de bibliotecari a Balaguer?
—Em va marcar molt professionalment. Aleshores, el món dels nens era nou per a mi i el desconeixia profundament. Sort en vaig tenir de treballar amb la bibliotecària de Balaguer, molt lliurada a la feina, que m'hi va començar a introduir. També va ser interessant perquè ens vam reunir quatre bibliotecaris amb un projecte de pàgines dedicades a llibres que vam oferir al diari *Segre*, de Lleida. Aquests comentaris setmanals de divulgació de llibres els vam fer durant dos anys per amor a l'art i ens va suposar una feinada increïble. Tot i així, la col·laboració amb el suplement del diari em va suposar un exercici brutal d'escriptura i lectura. Hi vaig estar fins a l'any 2000 i després encara vaig continuar-ho amb *Presència*, fins al 2009. Llavors la publicació es distribuïa conjuntament amb el diari *Segre* i d'altres diaris de la premsa comarcal.

—De seguida vas entrar en la crítica de llibres?
—Sí. Penso que els primers moments professionals d'una persona són bàsics. Vaig coincidir amb persones molt dedicades a la feina i arran de treballar amb aquests grups del col·legi de bibliotecaris infantils i de participar en una tertúlia mensual a la Robafaves de Mataró, on comentàvem les principals novetats del llibre infantil entre lectors i especialistes. D'aquesta manera començo a conèixer a fons la literatura infantil, diferent de la d'adults. A partir del seu coneixement, em llanço a intentar escriure.

—Quines qualitats diferents ha de tenir un escriptor de literatura infantil?
—Fonamentalment ha d'intentar descriure les mateixes coses, però d'una manera més concisa i amb un llenguatge més senzill i assequible. Un dels grans reptes a l'hora d'escriure per a nois i noies és aquest esforç de concisió i de síntesi, per tal de dir el mateix però només amb les paraules essencials.

—Quins autors et van començar a influir?
—Pep Albanell i Gabriel Janer Manila em van influir des del principi, pel seu estil de prosa poètica i de jugar amb la metàfora, a més a més d'escriure per a nens.

Terrassa

—Quina impressió vas tenir de Terrassa?
—D'entrada desconeixia del tot la ciutat, però de seguida vaig veure que tenia una personalitat molt clara. Treballo a la Biblioteca Soler i Palet, situada dins del rovell de l'ou i inaugurada l'any 1928. L'edifici era vell, estava apuntalat i s'aguantava amb males condicions. Per tant, van ser uns començaments difícils. Però vam formar un bon equip i durant sis anys es van dur a terme activitats potents. Després vam passar al nou equipament de la Biblioteca Central de Terrassa, feta d'acord amb el model català i que ens feia sentir més a prop de Barcelona. A Terrassa em vaig acabar de formar com a escriptor i bibliotecari. També vaig entrar en contacte amb grups de professionals lligats al món de l'escriptura.

—Com va anar l'estada a l'Escola d'Escriptura de l'Ateneu Barcelonès?
—Molt bé, ja que em va servir per endreçar el que feia. Hi vaig estar dos anys, 2001 i 2002, i hi vaig tenir dos grans mestres: Isidre Grau i Teresa Duran, especialistes en literatura infantil. Comentar el que feia amb ells em permetia adonar-me del que grinyolava de l'estil i podia saber millor per on podia anar. Hi ha un abans i un després del meu pas per aquesta escola. Em sento més segur del que faig. Si fins ara

sempre havia fet contes breus, perquè em costava escriure molt, em vaig començar a interessar per elaborar una novel·la per a infants i així va sorgir *Pet de llop*, per a nois a partir de vuit anys.

—*Dins del mirall* s'adreça al públic adult?
—Sí, és un intent d'explicar la literatura infantil als adults a través d'obres paradigmàtiques, on intento donar les claus per explicar el que és la literatura infantil. L'altre també adreçat a la crítica literària per adults és *Els llibres tranquils*, que va guanyar el premi Rovelló.

—Quina és la teva responsabilitat a l'àrea infantil del Casino?
—Marcar les directrius del servei, organitzar activitats de dinamització i lectures centrades en el llibre infantil... A més hi ha la feina diària de mantenir i difondre els fons i preparar visites escolars per veure els serveis i les seccions.

—En l'àmbit personal?
—Canvia substancialment perquè disposo de més hores per escriure. M'augmenta la qualitat de vida que necessito per cuidar la meva filla Laia, d'origen xinès, que vam adoptar el 2007. Aquesta ha estat una experiència molt directa que m'ha canviat la vida i una mica l'òptica amb la qual em miro la literatura.

Faristol

—Quina feina fas al ClijCAT i a la revista *Faristol*?
—El Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil de Catalunya aglutina totes les entitats i associacions professionals relacionades o implicades amb el llibre infantil. En formen part bibliotecaris, mestres, associacions i totes les entitats que d'alguna manera estan implicades en el llibre infantil. *Faristol* és la seva revista portaveu, especialitzada en l'àmbit infantil, on és tot un referent. Fins ara, sortia tres cops a l'any –enguany dos–, amb articles relacionats amb el llibre infantil, sobre autors i activitats diverses. La meitat de la revista és de crítica i es fa un seguiment de la literatura infantil en català, de manera que tots aquells llibres que ens arriben són comentats, ja que existeix una voluntat clara de fer crítica de veritat. Històricament, ha marcat aquesta línia com a crítica de qualitat i els editors i els autors la segueixen d'una manera seriosa. Des del 2006 en comparteixo la direcció amb el mestre barceloní Joan Portell.

—Quina és la teva participació a De capçalera?
—És un programa creat pel sistema de lectura pública de les biblioteques catalanes amb autors de proximitat que durant un any fan activitats diverses, des d'un club de lectures a conferències. Des de la biblioteca de Torelló em van demanar de ser el seu autor de capçalera i ho vaig acceptar.

—Què feu dins del bloc Llibres al replà?
—Es tracta d'un col·lectiu format per sis persones: Ignasi Blanch i Àngel Burgas, provinents del diari *Avui*, Joan Portell d'*El Periódico*, Glòria Gorchs, de *Presència*, Arantxa Bea de *Las Provincias*, a València, i jo. Fem crítica literària i unes columnes de recomanació de llibres infantils. Com que ens coneixíem, vam decidir fer un bloc que cada vegada té més seguidors. Toquem àmbits diferents i abracem un ventall ampli dedicat al llibre infantil. Cada setmana un dels sis hi entra una nova aportació.

—Quina és la teva aportació a *Quadern*?
—Es tracta del suplement en català del diari *El País* que apareix cada dijous. Hi ha articles de fons, de temes culturals, històrics i socials. La meva col·laboració és en l'apartat de crítica, tant d'exposicions d'art com de llibres. Hi vaig entrar per recomanació del novel·lista Jordi Puntí, que el dirigia i amb qui ens coneixíem des de l'institut de Manlleu i després hi coincidia a la plaça del poble o al tren, on teníem sovint converses literàries. Coneixia la meva trajectòria en el llibre infantil i em va oferir d'ocupar aquest espai dins del suplement. Fa uns anys, cinc o sis, que ho va deixar, però jo encara hi continuo, ara sota la direcció de Carles Geli.

—Parlem una mica dels encàrrecs?
—*Peter Pan*, de James M. Barrie, em va suposar adaptar els grans clàssics a lectors de set i vuit anys d'una manera molt reduïda. També els de Pere Calders en l'any del seu centenari, 2012, amb *Els nens voladors*. Va ser un mestre de la literatura en general, però també amb contes potencials de fer arribar als

infants, com aquest llibre il·lustrat i també *Raspall*.

Biografies i premis

—Com és que també et vas dedicar a fer algunes biografies?
—Va ser arran d'una proposta concreta després d'un viatge a Lisboa, on vaig descobrir un llibre il·lustrat sobre Fernando Pessoa, a qui admiro profundament. Vaig pensar que jo també ho podria fer amb alguns dels nostres autors. Començo amb Miquel Martí i Pol, l'elaboro i el presento a l'editorial Baula, que decideix fer-ne un llibre regal. Té un fil conductor amb la vida dels poetes i és un llibre il·lustrat per Ignasi Blanch, amb les poesies més assequibles per als infants i per a qualsevol tipus de públic. Com que va funcionar molt bé, l'editorial va continuar amb Joan Maragall, el 2010, i Antoni Gaudí –tot i no ser un poeta, vam aprofitar amb il·lustracions de la seva vida per reflectir el pensament sobre la seva obra–, el 2011. La de Lluís Llach va ser un encàrrec de l'editorial Efadós, que encetava una col·lecció solidària per destinar els llibres a fundacions. Va ser un encàrrec de cara al llibre infantil que no va acabar de funcionar. És una biografia molt breu i il·lustrada on descobreixo la dèria del personatge per la

música i especialment pel piano, acabada el 2012. I, finalment, Salvador Espriu, el 2013, amb la qual vaig guanyar el premi de la Crítica Serra d'Or de Literatura i Assaig.

—N'has obtingut d'altres, de premis?
—Si. Per a mi és una manera de posar-me un repte i una data en el calendari. L'objectiu és elaborar una feina per acabar publicant-la. Cal intentar fer la feina bé. De premis n'he perdut més que no pas guanyat. Sempre m'ha agradat investigar l'opinió que té el jurat sobre l'original presentat perquè m'ajuda a treballar. Em va fer especial il·lusió el premi Rovelló d'assaig sobre literatura infantil i juvenil del 2003, perquè em va costar moltes hores. El premi serveix per conèixer i difondre la literatura i em va comportar un gran reconeixement entre els altres professionals, ja que a partir d'aleshores vaig passar a ser una veu a tenir en compte. També em van agradar molt el premi Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona i el Premi de la Crítica Serra d'Or, el 2007, per *Dols fils*. Ara s'ha deixat de donar, però era el més ben dotat econòmicament a un únic conte. S'hi presentava molta gent i em va servir per donar-me molta confiança. El primer premi és del 1999 de Montcada i Reixac, per *Vet aquí un gat*, i el 2007 vaig obtenir el premi Parcir d'Àlbum Infantil Il·lustrat. No hi podia explicar coses sobreres ni supèrflues.

—Què hi fas a *Pipiripip Magazine*?
—Hi col·laboro amb la sèrie del conte còmic *Bet i Bru*, que és la història de dos germans, il·lustrada per Valentí Guabianas. A cada número de la revista, que és d'àmbit català, per a primers lectors entre 0 i 10 anys, combina històries molt breus amb d'altres de més complexes. La dirigeix una cooperativa de quatre persones i jo hi col·laboro des de la Catalunya Central per la meva trajectòria en el llibre infantil. Aquests personatges han de viure diferents aventures a cada número de la revista. He creat els personatges que Gubianas dibuixa.

—També has fet una incursió en el món de la poesia, oi?
—Per marcar-me nous reptes i posar-me a prova d'alguna manera, ja que no em suposa cap obligació. La prosa poètica sempre m'ha agradat molt i el 2004 em vaig llançar a fer-ne. Primer vaig fer un *barretari*, amb poesies sobre diferents tipus de barrets en l'obra: *Tants barrets, tants caps*. I després vaig intentar descriure amb poesia els elements d'una habitació, amb *El llençol fantasma*.

Estil

—Com definiries el teu estil?
—Veure's els errors o els encerts en un mateix és molt complicat. Però en tot cas puc remarcar sobretot que m'agrada elaborar una prosa tirant a poètica, que desprèn sensibilitat i suggereix imatges amb dobles sentits, per exemple a través de les metàfores. Penso que també em definiria la síntesi. És a dir, fins i tot quan elaboro novel·les m'obligo a fer frases simples, millor que no pas compostes, perquè tenen un ritme i una musicalitat diferent. M'agrada molt sintetitzar perquè trobo que dóna aquest aire poètic al que escric.

—Els nanos sempre pregunten, quant tardes a fer un conte?
—Sempre m'ho pregunten, però sempre els dic que no ho sé. Perquè el que és clar és que dedico molta més estona a pensar que no pas a escriure i aquesta part en principi no la comptabilitzo. Però, per exemple, quan faig esport, moltes vegades el cap em dóna voltes amb coses que estic elaborant en aquells moments. Fer esport em va molt bé per mantenir-me despert i per sentir-me millor, per estar bé amb mi mateix i mantenir-me bé de salut.

—Quin són els teus personatges preferits?
—Sens dubte, la vaca Plis Plau, que ja va pel número quinze de la col·lecció. És el meu personatge que més ha anat evolucionant. Es tracta de fer contes adreçats als primers lectors. En aquest cas és una vaca que viu en un corral amb d'altres per fer algunes de les coses que fan els humans. Es tracta, doncs, d'un personatge animal, humanitzat. Vam fer quatre històries, una per a cada estació de l'any. Quan l'editorial va veure que funcionava vam decidir fer d'altres històries, sobretot relacionades amb temàtiques d'emocions i sentiments dels nanos, que és actualment el que la literatura infantil més treballa. Es tractava de parlar de temes com ara la por, l'alegria, la venjança o els complexos, en els contes que van anar sorgint posteriorment. Amb el temps he estat l'amo de la seva vida i a mesura que jo vaig creixent la Plis Plau també ho va fent al meu costat. És a dir, es tracta d'una opció de treballar diferent que m'ha donat ser conegut per aquest personatge que dóna continuïtat a la sèrie.

> «Els últims anys, les biblioteques s'han convertit en un espai de dinamització lectora i s'han omplert de clubs de lectura, hores del conte i tallers diversos»

Bibliotecari

—Quina és la teva feina com a bibliotecari?
—La gestió d'un servei. Aprofundir en la feina m'ha fet tirar per d'altres camins. Es tracta de respondre a les demandes dels usuaris en l'àmbit dels llibres i en la recerca d'informació dels usuaris, és a dir, nens i mediadors, que poden ser pares, mestres o llibreters. Cal oferir llibres sobre temes diversos. Fora de la feina he llegit molt per conèixer el que venc. No vaig començar a llegir fins que vaig anar a l'institut i seriosament a partir dels 22 anys, quan vaig començar a conèixer especialistes. Penso que he assolit una formació considerable, que em permet compartir lectures. Amb aquest bagatge puc respondre una mica a allò que la gent demana de mi.

—Han canviat els serveis bibliotecaris?
—Sí, als últims anys les biblioteques s'han convertit en un espai de dinamització lectora i s'han omplert de clubs de lectura, hores del conte i tallers diversos. A més d'obrir les portes i respondre a les necessitats d'informació i de lectura dels ciutadans i divulgar el seu fons, també ofereixen d'altres activitats. Per exemple, el club de lectura, que es fonamenta en l'opinió que sobre un determinat llibre tenen les persones que l'han llegit.

Habitualment hi ha un moderador que coordina el club. Al Casino, hi ha dos especialistes en novel·la, un en teatre, i jo en porto dos grups d'infantil i un d'infantil i juvenil adreçat als adults (mestres, pares, o avis). El va començar Josep M. Aloy i després el vaig assumir jo. Ara ja anem per l'onzena temporada. L'hora del conte és una programació estable que requereix contractar narradors orals de contes (Joan Cirera, Pep Tort, etc.) i el punt de partida és el llibre. Pel que fa als tallers, es convida un grup de nanos a elaborar manualitats d'acord amb llibres de la biblioteca i amb col·laboració amb d'altres entitats, com ara Creu Roja o els Kids&Us, que són unes escoles d'anglès fundades a Manresa, que ara tenen franquícies arreu d'Espanya i fins i tot en altres països, i que dediquen unes hores al conte en anglès.

el perfil

Josep Maria Molist Sadurní neix a Manlleu el 6 de març de 1965. El seu pare, Miquel, treballava en una fàbrica que feia màquines per a empreses tèxtils, i la seva mare, Teresa, treballava en una fàbrica tèxtil de Manlleu. Vivien al barri Nou, un barri de treballadors, i va anar fins a 8è d'EGB a la Escuela Nacional Francisco Franco, que a partir de la Transició es va anomenar Puig-Agut. «Vaig créixer en una casa on ningú no havia estudiat i els únics llibres que hi havia eren els que regalaven les caixes d'estalvis, de tal manera que em passava el dia jugant al carrer amb els amics». Després passa a l'institut de Manlleu, concertat i de nova creació, on s'estarà fins al COU. «A l'institut, i més concretament a l'assignatura de literatura, una monja ens feia llegir unes lectures obligatòries. Vaig començar aleshores i no ho he deixat de fer fins ara. Em centro en la literatura infantil, però també llegeixo la d'adults, perquè de tant en tant penso que em va bé oxigenar-me». Practicava l'atletisme professional fins que va tenir una lesió greu a l'espatlla. La bibliotecària del poble, el fill de la qual era el seu amic d'infantesa, li permet fer algunes substitucions. Durant un any estudia anglès i fa un curs de banca. El 1983 comença els estudis d'INEF i de Biblioteconomia i Documentació fins que ha de passar pel quiròfan i decideix dedicar-se definitivament al món de les biblioteques. Estudia becat durant tres anys mentre treballa a la biblioteca de la Facultat d'Arquitectura. Acabada la carrera troba feina a la Biblioteca Pública de Balaguer, on s'estarà del 1987 al 1992, i s'especialitza en la secció infantil. El curs 1990-91 coneix a Lleida Rosa Capdevila, la seva companya manresana i el 1993 decideixen establir-se a Manresa. Un any abans i per concurs de trasllat és destinat a Terrassa, on s'estarà fins al 2004.

Forma part de diversos jurats literaris com ara el Folch i Torres, des d'on es demanen nous continguts en la narrativa infantil i juvenil. El 1994 publica el primer conte, *El tren que fa xup-xup*, a l'editorial La Galera, que també li publicarà el segon, el 1999: *Catxumbo.* A partir de l'any 2000 entra en el món de l'edició. Dins les seves creacions, cal remarcar les diferents històries de la vaca Plis Plau. Entra a l'Escola d'Escriptura de l'Ateneu Barcelonès. El 2003, Barcanova li publica la primera novel·la per a infants: *Pet de llop*. A partir d'aquest moment alterna contes i novel·les. Elabora dos llibres per a adults, de crítica literària: *Els llibres tranquils: el curs de la vida a través de la literatura infantil,* publicat per Pagès, el 2003, que seria premi Rovelló d'assaig sobre literatura infantil i juvenil; i *Dins del mirall: la literatura infantil i juvenil explicada als adults,* publicada per Graó el 2008. L'any 2004 s'assabenta que hi ha una vacant a Manresa i envia el currículum a la Diputació de Barcelona. Des d'aleshores és el responsable de l'àrea infantil de la Biblioteca del Casino de Manresa. Va ser coordinador i crític de les pàgines de llibres del diari *Segre* del 1987 al 2000. Ha col·laborat al suplement *Presència* fins al 2005 com a crític de literatura infantil i des del 2002 també col·labora al suplement en català *Quadern* del diari *El País*. Amb Josep M. Aloy van ser els iniciadors de la Setmana del Llibre Infantil de Manresa, dedicada a activitats d'autors i il·lustradors, que va arribar fins a la novena edició, l'any 2010. Des del 2014 forma part del projecte De capçalera, que té l'objectiu de potenciar les relacions entre els escriptors i les biblioteques públiques catalanes. Des del 2006 codirigeix la revista *Faristol*, un referent del llibre infantil i juvenil, i forma part del Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil de Catalunya (ClijCAT). També forma part de Llibres al replà, un bloc col·lectiu, i col·labora en la nova revista manresana d'àmbit català: *Pipiripip magazine*, on és l'autor del conte *Bet i Bru*. Entén l'esport com una necessitat que el manté despert, per això practica la natació i quan pot surt amb bicicleta pels voltants de Manresa.

Lluís Virós. Foto: Francesc Rubí

Capella del Remei

Just al davant de la fàbrica Nova tenim una modesta capella que dóna nom al raval que fa uns cent anys constituïa els afores de Manresa i l'inici del regadiu. Actualment és una zona residencial en procés de renovació urbanística. La capella és d'estil barroc, construïda al segle XVII, i el 1986 se'n va millorar l'entorn tot enderrocant els edificis del voltant.

Situada al final del carrer del Remei de Dalt, es tracta d'una església d'una sola nau de planta rectangular i amb la capçalera lleugerament còncava. El sostre està cobert amb una volta de canó que reposa directament sobre els murs laterals, que són de pedra vista i tenen una fornícula rectangular als dos costats de l'interior. El cor és de construcció posterior a la resta de l'edifici. A la façana hi destaca el portal de llinda plana que té a sobre una petita fornícula amb la imatge de la mare de Déu del Remei. La façana es corona amb un campanar d'espadanya força enlairat i la il·luminació de l'interior es fa amb dues finestretes a la paret est i un ull de bou al mig de la façana principal. L'aparell és de carreus ben disposats en filades.

La capella es va construir el primer quart del segle XVII en el lloc conegut fins llavors com Altiplà o Roquer d'Amigant i el seu fundador va ser el ballester manresà Gaspar Picalquers, la família del qual la cedí el 1627 als Trinitaris. Diferents ordes religiosos de la ciutat es van oposar a la cessió i el 1632 aconseguien l'expulsió dels Trinitaris. La capella es va cedir a la parròquia de la Seu el 1637. Al 1861 s'hi van fer algunes reformes i va patir destruccions durant la Guerra Civil, com la resta del patrimoni religiós de la ciutat. El febrer del 1986 es va acabar la restauració que li ha donat l'aspecte actual.

La capella del Remei està protegida de manera parcial pel catàleg de patrimoni de Manresa per la importància històrica i artística com a element que dóna nom al barri i pel seu valor tradicional i testimonial.

PER SABER-NE MÉS:
SARRET I ARBÓS, Joaquim, *Història religiosa de Manresa*, Impremta i enquadernacions de Sant Josep, Manresa,1924, pàg. 282.

Josep Maria Purtí

La model manresana de Leopoldo Pomés

En l'exposició fotogràfica que fins el 12 de juliol reuneix a La Pedrera una mostra àmplia del fotògraf de la *Gauche Divine* barcelonina destaca la imatge d'una jove model manresana, anònima per al gran públic.

En l'itinerari que, en el marc de l'exposició *Flashback*, a La Pedrera, ressegueix el recorregut de les diferents etapes de Leopoldo Pomés, gairebé al final de tot, en l'apartat «El fotògraf i els seus models», hi ha penjat un retrat d'una noia amb el títol *Lydia 1997*. En un plafó discret –gairebé podem passar de llarg sense adonar-nos-en– hi trobareu exposada la imatge de la model manresana. Més enllà de la seva bellesa, Pomés sembla voler captar l'esperit de la model. Els trets físics de la noia resten desdibuixats expressament en una espècie de nebulosa, cosa poc comuna en els retrats de la resta de models que acompanyen l'exposició. Sembla com si Pomés ens volgués introduir en un univers íntim, més oníric que real. La model se'ns presenta de cintura en amunt, amb els braços oberts i el cos reclinat cap enrere. Tot plegat com si volgués fugir enfora de la fotografia.

Les models de Pomés participen totes d'uns trets comuns, però segurament el que les fa més singulars és la seva inaccessibilitat. El fotògraf va saber captar l'aire dels temps. Fill de la postguerra en una Barcelona grisa i trista, Pomés parteix del realisme social en un llarg viatge que el portarà a conrear diferents facetes artístiques. En una llarga i fecunda carrera de pioner, Pomés va començar formant part de Dau al Set, grup artístic d'avantguarda, i va acabar creant aquelles bombolles de xampany que van donar la volta al món.

La seva aportació a la imatge no la discuteix ningú. Ell va renovar el món de la fotografia publicitària i actualment és considerat com un clàssic del gènere. Al llarg de la seva trajectòria la seva obra ha evolucionat dels grisos tristos de la postguerra a l'esclat multicolor de les bombolles, passant pel vermell vellut bordeus de les parets de Bocaccio, la discoteca on aterraven, a finals dels 60 i primers anys 70, els seus amics de l'esquerra esquisida: un grup d'intel·lectuals, escriptors i artistes pertanyents a la burgesia progressista de Barcelona, conegut amb el nom de la *Gauche Divine*.

Pomés va donar a l'home del carrer allò que mai tindria. Les seves models són majoritàriament altes, roses, d'ulls blaus: és a dir, el somni impossible. D'aquí el seu èxit.

Model manresana

De com model i fotògraf es van trobar no importa. El fet és que la model manresana és allà. Que aquesta prometia en tenim proves suficients i consistents. En la Manresa dels anys setanta i vuitanta tot era més clar i consistent. Ara tot és més líquid i dispers. En aquells temps xocava que una noia cursés estudis a ESADE, l'escola d'estudis empresarials més prestigiosa de la capital, un terreny reservat als cadells mascles de l'alta burgesia.

En un aspecte més prosaic, però no menys singular, les seves aparicions pilotant una moto d'alta cilindrada pels carrers de Manresa no deixaven indiferent a ningú. Aquesta visió enllaça amb els espots de l'època en què Pomés havia delectat el consumidor televisiu de somnis impossibles. Els seus espots de dones de somni cavalcant a pèl per una platja deserta en un anunci de conyac per a homes ja estaven fixats en la memòria col·lectiva d'un país encara en blanc i negre.

A primers dels anys 80, la nostra model va protagonitzar una petita entremaliadura que va comportar més d'un maldecap. Parlem de l'època en què la febre dels dissabtes nit arrasava a les discoteques. Un dissabte d'aquells, va celebrar-se en una discoteca de moda un concurs de ball i disfresses, organitzat pel nou rotatiu intercomarcal, aparegut feia un parell d'anys.

El fet és que la nostra model va convertir-se en l'heroïna de la nit i les fotografies resultants van arribar a la taula de redacció del nou diari. Aquestes van obrir un fort debat entre els membres del consell de redacció a causa de l'ímpetu mostrat en la ballaruga. Ja sabem que l'aire condicionat, la sudoració i l'ambient carregat no són el millor plató. Segurament Pomés hauria rebutjat uns originals com aquells, molt allunyats del seu món *glamurós*, però la realitat és tossuda i el resultat era una petita bomba de rellotgeria, ja que la disfressa tampoc no es quedava enrere. Consistia en una rèplica del famós ves-

tit que lluïen les representants de la coneguda revista americana per adults *Playboy*; és a dir, el que normalment s'ha conegut com a *conilletes*. Un cop revelades, aquelles fotos no presentaven un aspecte gaire elegant. Però l'esdeveniment era públic i palès, i calia que el diari n'informés. Tot plegat l'anècdota posava entre l'espasa i la paret els responsables del nou diari progressista, demòcrata i català.

Fotografies inèdites

Sigui com sigui, aquelles fotografies amb la nostra heroïna al pòdium de la *disco* mai no es van arribar a publicar. En el reportatge de l'acte se'n van publicar unes altres. I és que l'anunciant més important del diari era el pare d'aquella noia. La vida és dura i totes les llargues discussions sobre el codi fundacional del nou diari progressista, demòcrata i català se'n van anar en orris. La baixada de pantalons va ser històrica, però aquesta és una història que caldria que tinguessin en compte els estudiants de periodisme.

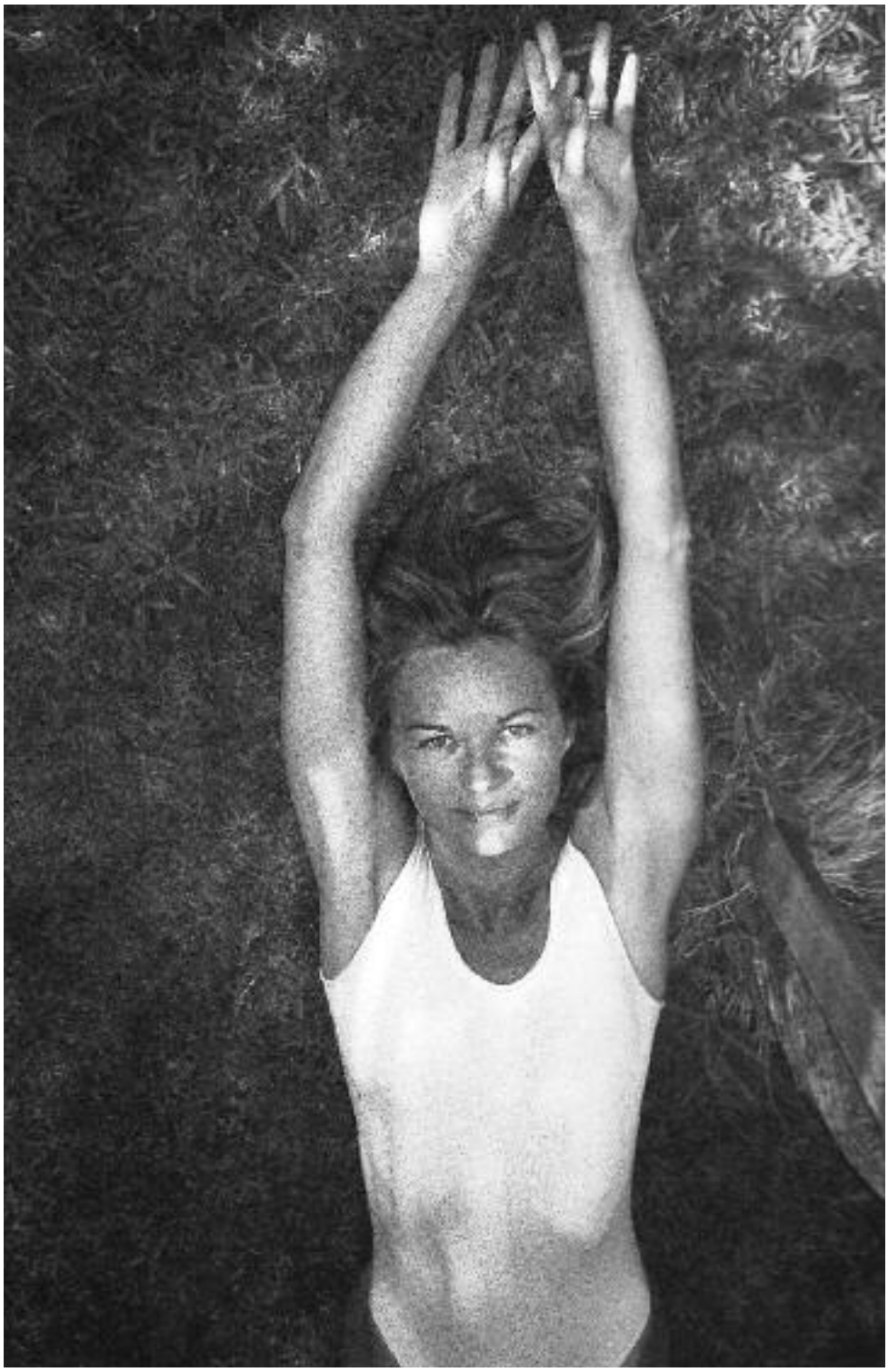

Retrat de Lydia, 1997

Pel que fa a Pomés, lluny en el temps i l'espai d'aquesta història, només puc insistir en l'interès d'aquesta exposició, que a hores d'ara podem afirmar que forma part de la banda fílmica de la nostra vida. Aquestes ratlles només pretenen rendir-li un petit homenatge particular i de passada rememorar records adormits.

De l'última vegada que vaig veure Pomés a Manresa, ja en fa uns anys. Estava assegut al Passeig, sol i entotsolat. Feia el que més sempre li ha agradat: badar. La seva figura de patrici romà es dibuixava fidelment envoltat d'un sol de postal que a penes escalfava. Potser esperava, potser badava. Potser –com deia Serrat– «el conill fora del niu se li escapava amb qualsevol objectiu». Ja sabeu com acaba la cançó.

LLIBRERIA – PAPERERIA
RUBIRALTA 100 anys
Born, 24 - 08241 Manresa - Tel. 938724130
rubiralta24@hotmail.com

parcir
EDICIONS SELECTES
LLIBRES PARCIR
Àngel Guimerà, 74 ■ 08241 Manresa ■ Tel. 93 873 38 82
www.parcir.com ■ parcir@parcir.com

propostes

MÚSICA Marc Vilanova

Juny de caloreta musical

La proposta musical per aquest mes de juny comença amb la completíssima programació del cafè-teatre Voilà, que ofereix propostes per a tots els gustos. Començarem per la visita de Dolo Bertran, la cara més coneguda del barcelonins Pastora, que presenta el treball en solitari *Pequeños desastres y otras virguerías* (dijous 12, a les 22 h). Continuarem amb el jove cantautor igualadí Enric Verdaguer, amb el seu repertori de temes propis i versions (divendres 13, a les 00 h). I d'un gairebé debutant a tota una institució com Dani Flaco, que celebrarà el sisè aniversari de la sala (dijous 18, a les 22 h). Acabarem el repàs al programa de la sala manresana amb les visites de Beth (divendres 19, a les 22 h) i l'inconsumible Litus (diumenge 21, a les 20 h). Tot canviant d'espai, ens aturarem a la sala petita del Kursaal, on no ens podrem perdre el concert dels manresans Puput, que presenten un nou disc, amb una proposta estètica que no deixarà indiferent a ningú.

CINEMA Laura Vidal

La familia Bélier

Diuen que tota la nostra vida és música, des que ens llevem fins que ens n'anem a dormir sense adonar-nos-en sempre estem envoltats de sons, notes, ritmes que ens acompanyen, ja sigui taral·lejant una melodia com escoltant el brogit del dia a dia. I què seria de les nostres vides sense aquesta música? La família Bélier ho sap bé, o més ben dit no ho sap, ja que tots són sords, llevat de la jove Paula, la peça imprescindible que fent d'intèrpret ajuda els pares a portar la granja on viuen. Però la Paula té un do: la música, que li obre les portes per marxar a París i poder fer carrera. La pel·lícula de Lartigau comença en el camí de la comèdia amb la presentació de la família i els equívocs i les situacions políticament incorrectes que generen, per després girar cap al drama paternofilial quan el deure familiar i el desig individual de la Paula són confrontats i tota la família en té opinió. Es tracta d'una cinta senzilla i amable que es deixa veure de bon grat, on trobem moments molt divertits però també disjuntives que, tot i la distància, ens fan *empatitzar* i plantejar-nos qüestions. Com s'ho pot fer la Paula perquè els pares entenguin la seva passió si no la poden sentir cantar? Com afronten els pares saber que la filla té un gran do del qual ells mai podran gaudir? O millor: es pot *sentir* la música si no la podem escoltar? Algunes respostes potser les trobareu en la pel·lícula, però a l'última pregunta la resposta definitiva té un nom: Beethoven.

TEATRE Joan Morros

Quinze anys de Latre

Dins la programació de la Festa Major de Manresa, el teatre Kursaal portarà a finals d'agost el showman Carlos Latre. No serà la primera vegada que aquest polifacètic actor-imitador, nascut a Castelló de la Plana, actua al Kursaal. El febrer de 2013 ja hi va presentar *Yes, we Spain is different*, una paròdia sobre la política del Partit Popular. Carlos Latre es va estrenar a TV3, l'any 1999 en el programa *Xou com sou*. Després d'una exitosa gira de tres anys i més de 400.000 espectadors, Carlos Latre ha tornat a Catalunya per celebrar els seus quinze anys al món de l'espectacle amb un *one-man show* més proper i més divertit que mai. *15 años no es nada* posa en escena més de 150 personatges que l'han acompanyat durant la seva trajectòria en ràdio, cinema, televisió i teatre: Josep Lluís Núñez, Camilo Sexto, Raphael, el ministre José Ignacio Wert, Mariano Rajoy, Pedro Sánchez, Esperanza Aguirre, Pablo Iglesias... Humor, imitacions, coreografies, música i actualitat en un trepidant espectacle de 90 minuts en què no podreu parar de riure.

ART Maria Camp

Una cita imprescindible

La cita és del 27 al 30 de juny a Cal Rosal, amb el festival d'art multidisciplinari Konvent.0. Apunteu-vos-ho a l'agenda! No us podeu perdre l'esdeveniment. A més, el festival fa deu anys! Deu anys d'una tasca intensa de dinamització, producció, difusió, suport, acollida i impuls a l'art contemporani i als llenguatges més innovadors. Una feina feta per un equip de persones amb molta passió, entrega, esforç, creativitat, professionalitat… I voluntat de generar propostes noves i arriscades, d'acollir projectes creatius i d'esdevenir espai de trobada i diàleg entre creadors i públic. Una tasca i una aportació molt valuoses, amb un model de gestió autosuficient, sense subvencions ni fons públics, i que ha començat a recollir premis i reconeixements arreu. De debò que, si encara no hi heu estat, heu d'anar-hi! Tant per descobrir el projecte de Konventpunzero com per descobrir l'edifici on té lloc i que en bona part dóna singularitat a la proposta: un antic convent de monges, després transformat en espai industrial, que ara ha esdevingut una autèntica fàbrica de cultura. I si aprofitant que sou per allà també voleu fer un tastet d'història de l'art, arribeu-vos fins a Sant Quirze de Pedret. Una passejadeta per visitar una de les esglésies romàniques més importants del nostre país.

A la nostra ciutat, l'any 1932 es va publicar: *Un "Llibre Verd" (visió parcial de Manresa)* de Vicenç Prat, amb dibuixos d'Anselm Corrons. Impremta de Ramon Torra. El llibre, com diu l'autor, pretén "divagar sobre temes exclusivament locals" però "no vol ésser un recull complet de tots els nostres aspectes sinó una visió parcial, personal i CIRCUMSTANCIAL de la manera d'ésser manresana".

Així i tot, i no podia ser menys, el darrer capítol està dedicat a com havia viscut Manresa, just un any abans, un esdeveniment històric de la magnitud de la proclamació de la República.

Tot i els seus valors -amenitat, gràcia, sentit crític agut i constructiu, humor intel·ligent, gran capacitat d'observació i penetració, ni un borrall de xovinisme localista...- o, potser per això mateix, el llibre de Vicenç Prat, almenys fins ara només ha tingut una segona edició (facsímil de la primera) amb un pròleg d'Antoni Daura, a càrrec de l'Ajuntament de Manresa el 2002, commemorativa del centenari del naixement de l'autor.

El col·lectiu Quaderns de Taller considerem que sempre és un bon moment per gaudir i reflexionar amb la lectura del llibre de Prat. Però també per mirar d' enriquir-lo amb aportacions creatives que el prenguin com a punt de partida, des de la perspectiva dels anys i amb l'esperança de poder lligar, el més aviat possible, el fil trencat del millor camí de la nostra història.

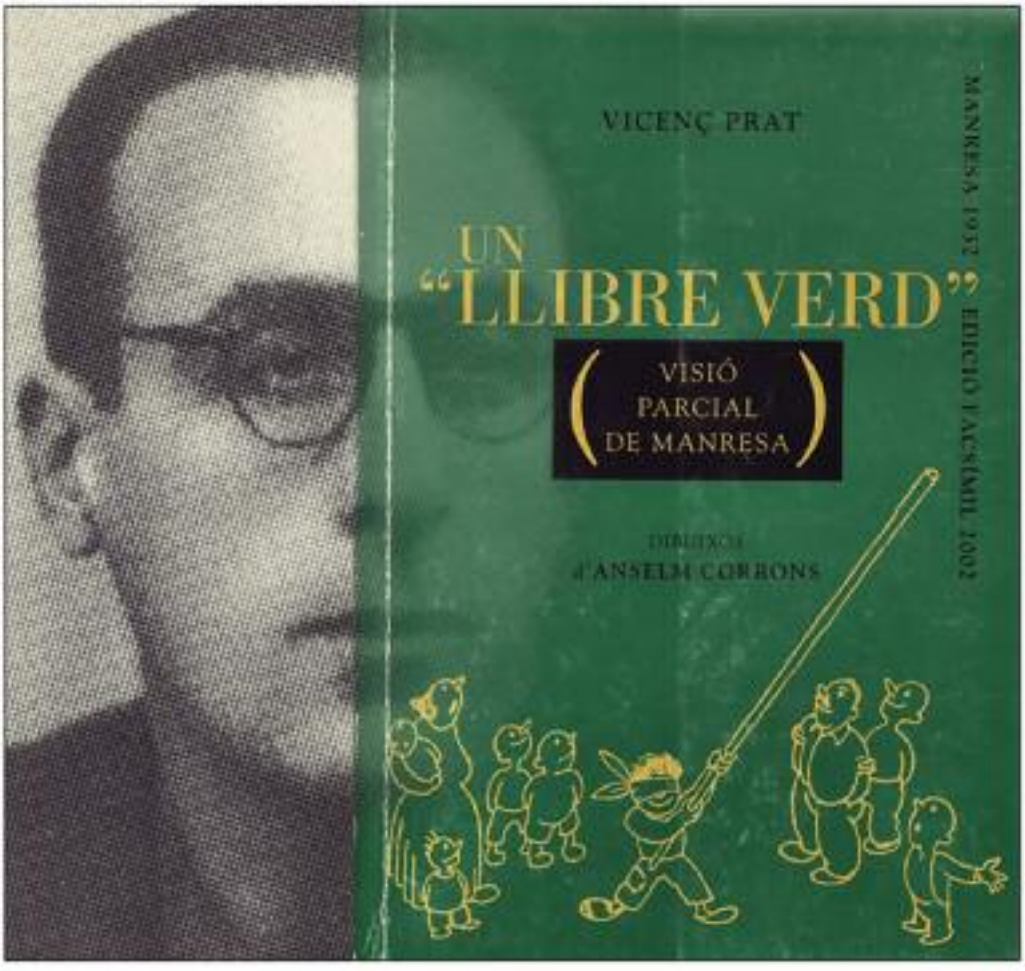

Jaume Puig

El sexe encara era tabú

Al marge de la medicina privada, la tasca de divulgació i assessorament portada a terme pel Plàning –Servei Municipal de Planificació Familiar– des del 1981 va representar un primer pas important, no només per a la planificació sinó per a la salut sexual dels seus usuaris. Però el baix nombre d'aquests (3.000 en nou anys) posava de manifest que la sexualitat encara era un tema tabú.

Amb una portada un pèl provocativa, la revista dedicava el reportatge central, elaborat per Josep Tomàs, a analitzar la sanitat sexual i els problemes que hi havia amb la medicina tradicional. Les responsables del Plàning entrevistades a la revista, que s'estimaven més mantenir-se en l'anonimat, explicaven que el primer objectiu de la cooperativa, promoguda per l'Associació de Dones del Bages, era «que la dona sàpiga que el seu cos pot servir per gaudir». Es proposaven vetllar per la llibertat sexual de la dona, com a primer pas per defensar una millor vida sexual per a tothom. Les consultes més habituals es centraven en els mètodes per evitar la concepció involuntària, però Carme Badia, membre de l'Associació de Dones del Bages, acusava el servei de quedar reduït a aquest tema i deixar de banda la sexualitat en general. La falta de finançament era un dels inconvenients amb què topaven. D'altra banda, els centres sanitaris públics manifestaven la dificultat de trobar ginecòlegs que es dediquessin a la planificació i hi havia serveis que no podia atendre la Seguretat Social, com ara el de l'avortament, en els supòsits que preveia la llei. La condició religiosa de la Clínica de Sant Josep ho feia impossible. Com també ho era el de la lligadura de trompes, que s'havia de fer a Terrassa.

El TDK iniciava una nova etapa

Un reportatge signat pel periodista Ricard Oliva repassava la temporada del club de bàsquet manresà, llavors TDK Manresa, que el dia 26 de maig havia evitat el descens en guanyar el Tenerife, i especialment les polèmiques actuacions del president de l'època, Carles Casas, que tenia el seu fill Ricard com a entrenador i que estava al front d'una junta on Maurici Algué era el vicepresident, Dolors Vilaseca la secretària general i Josep Cerdan un dels vocals destacats. Per a la temporada que havia de començar, el club havia fitxat Ángel Palmi per a general mànager

i jugadors com Antonio Medianero, cedit per la Penya, i Josep M. Alarcon, provinent del Taugrés de Vitòria, havien de reforçar un equip que comptava amb Peñarroya, Singla, Creus, Pujolràs i Pérez.

Noves escultures i conflicte d'Auxiliar Tèxtil

El dia 1 de juny un centenar de treballadors de l'Auxiliar Tèxtil Manresana es desplaçava a Barcelona per pressionar una de les accionistes de l'empresa i el dia 5 es tancaven al saló de sessions de l'Ajuntament per demanar una reunió amb els representants de la direcció. Sis dies més tard els treballadors ocupaven l'empresa i el dia 21 una manifestació col·lapsava el centre de la ciutat, en protesta per l'expedient de rescissió dels contractes. D'altra banda, el dia 23, amb motiu del mil cent aniversari de Manresa, s'inauguraven les escultures *A l'ombra*, de Ramon Oms, a la Plana de l'Om, i *A l'adolescència*, de Josep Barés, a la placeta del carrer de Sant Miquel.

La sala on es feien les xerrades del Plàning

J.S. i L.V.

El Primer de Maig de 1980

Fotografia: Arxiu Comarcal del Bages

Fou la darrera manifestació significativa del dia del Treball durant la Transició que, tanmateix, es va fer sota el signe de la divisió sindical. Des de 1976, les manifestacions havien estat multitudinàries, però a partir de 1981, en plena crisi econòmica, comença a decaure el nombre de participants.

Al davant, observem la pancarta col·lectiva –encara escrita en castellà–, aguantada per diferents líders i afiliats sindicals, com Manolo Ramos de CCOO. Després, desfilen els membres de diferents sindicats, com CNT-AIT i CCOO; i treballadors d'empreses amb conflictes en actiu com la SAF (Societat Anònima de Foneria) o AUSA. Des del final de 1979, les fàbriques amb conflictes laborals eren les més importants de la ciutat: la Fàbrica Nova i Pirelli.

La fotografia és presa des de la barana del Casino i a l'altre costat del passeig de Pere III es pot veure l'antiga oficina de Fecsa, l'edifici ja desaparegut de Falange, amb el nom de Club de Tennis Taula Manresa 70, que hi tenia la seu i, més enrere, es veu el rètol de la Sala d'Art Xipell. Com a curiositat, es poden observar els antics fanals amb columna de ciment que s'havien aprofitat de quan la llum es feia amb gas.

www.guiamanresa.com
GUIA CULTURAL, SOCIAL I COMERCIAL DE MANRESA I LA CATALUNYA CENTRAL
Agenda, festes, anuncis, comerços, pobles, música, imatges, webs...

fanal de cua

Llorenç Capdevila

Misteri a Montserrat

Només ho saben les muntanyes (Cossetània, 2015) és la primera novel·la de la manresana Imma Cortina. Un debut interessant.

El plantejament genera una notable sensació d'intriga en el lector: per una banda, la trama se situa a Montserrat, i recrea un episodi real que va tenir lloc a finals del segle XVI, quan el monestir depenia de la Congregació de Sant Benet, de Valladolid, i van començar a morir tot de monjos catalans, a la infermeria, atacats per unes misterioses febres; per l'altra, tenim el Pep i la Irene, que, cadascú pels seus motius, fan un recés al monestir, l'any 2010, i, mentre purguen fantasmes personals, es fan amics i reconstrueixen l'episodi intrigant viscut en aquell indret més de 400 anys enrere. L'autora es mostra capaç de connectar, amb prou solvència narrativa i una destacable combinació d'estils (més formal quan se situa al segle XVI; més informal quan explica, en primera persona, fets ambientats en l'actualitat), el passat amb el present, fins arribar al (també doble) clímax final.

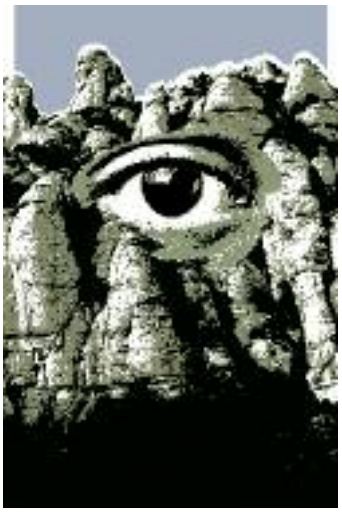

Dani Hernández Massegú

El més destacable de la novel·la de Cortina, però, no és aquesta doble trama, o la recreació, versemblant i ben documentada, d'un episodi real força desconegut (les rivalitats entre monjos observants castellans i monjos claustrals catalans a Montserrat), sinó, al meu parer, les descripcions del paisatge, sovint envoltat per un marc de pluges i tempestes (que mantenen una forta càrrega simbòlica): «La nit era glaçada, tota ella un vidre amb trencadissa d'estels»; «un cel bonyegut de núvols negres que es deixaven anar venjatius i purificadors»; «no sabia si el cel s'havia vestit de roques o les roques s'havien vestit de cel, però tot era gris»; «un retall d'ungla lluent penjava dalt del cel»; «el Cavall Bernat es dreçava coratjós desafiant la nuvolada. A la seva dreta el temps havia queixalat les roques del Tàbor i en deixava al descobert la carn oxidada».

Només ho saben les muntanyes, que va merèixer el premi Sebastià Juan Arbó, és el primer tempteig creatiu d'una lectora veterana, i presenta, per això, un grau de maduresa narrativa que no sempre es troba en les primeres novel·les.

Lluís Calderer

Rellegint

Hi ha llibres que sempre fan de bon llegir. No només per allò que els ha motivat en un moment concret, sinó també perquè l'amplitud de visió i la capacitat d'aprofundir en les circumstàncies els fa ser d'una actualitat permanent, sempre que nosaltres siguem capaços de veure el nostre present darrere les cortines de fum (sobretot mediàtiques) que malden per deformar-lo i amagar-lo en molts aspectes.

Un d'aquests llibres és, per a mi, *Escrits sobre la guerra* de Simone Weil, posats en el paper entre finals dels anys trenta i principi dels quaranta del segle passat. Els torno a llegir, ara en la traducció catalana publicada per Edicions Bromera del País Valencià l'any 1997. A títol d'exemple, m'aturo a considerar allò que diu, en un punt determinat, la gran pensadora. Entre els exemples d'*absurditats mortíferes*, és a dir, oposicions generadores potencials de conflicte, pel que fa a l'oposició entre dictadura i democràcia, diu Weil, que és veritable, però que perd el seu sentit si es considera cada terme com una entitat aïllada. Error molt greu perquè «no hi ha enlloc ni dictadura absoluta ni democràcia absoluta sinó que l'organisme social és sempre i a tot arreu, una barreja de democràcia i de dictadura en graus diferents». L'escrit (de 1937) il·lustra aquesta afirmació amb els exemples coetanis dels enfrontaments entre França i Alemanya i els de la guerra d'Espanya.

L'eix de la qüestió rau en l'error de considerar *democràcia* i *dictadura* com a fenòmens inamovibles i absoluts, i no com a eixos mòbils d'una realitat dinàmica, variada i complexa. Convertir-los en causa única per a una lluita portada a l'extrem implica sempre buidar-los de sentit i provocar la guerra. Allò que caracteritza aquesta, malgrat els falsos argumentaris i mistificacions, és segons Weil, «el fet de no tenir un objectiu definible». I conclou: «Aquesta paradoxa, un cop ha estat advertida clarament, és, possiblement, una de les claus de la història; és, sens dubte la clau de la nostra època».

EL CUL DEL POU

REVISTA D'OPINIÓ I OPINIÓ JUNY 2015 - NÚM. 216

Joan Manel Gabarró

Equilibris vertiginosos

Si el panorama a l'Ajuntament de Barcelona ha quedat remogut, el de Manresa, Déu n'hi do. No pas perquè els partits independentistes no s'hagin situat de punta de llança, sinó perquè a CiU la camisa gairebé no li toca el cos i sap que si inaugura el mandat en minoria, li costarà molt tirar endavant el programa, tot i que, alhora, molts pensen que si el *modus operandi* ha de ser el mateix dels últims quatre anys, més val que hi renunciïn i deixin pas a altres projectes més concrets i a polítiques més associades a les esquerres. Una bona idea seria que un pacte ERC+CUP fitxés Josep M. Sala com a gerent ja que, com a partit influent i canalitzador d'activitat econòmica, el govern de Junyent no se n'ha sortit.

Ara bé (i per fúmer clatellots a banda i banda), és tan certa la grisor convergent (aquí i arreu del territori) com que ERC està tenallada per l'horitzó del 27-S i l'enjòlit sobiranista que, massa vegades, s'avantposa a un dia a dia d'emergència social. Fer saltar l'alcaldia de Junyent seria un mal exemple a seguir per a altres indrets (Sant Joan de Vilatorrada, sense anar més lluny). De la mateixa manera, la CUP, com a tercera força, no pot continuar practicant l'equidistància del socialisme utòpic i, ho vulgui o no, haurà de mullar-se en mocions que no encapçali i decantar a balança, ja sigui a favor dels republicans o dels convergents i, si cal, fer de govern per demostrar que els seus eixos programàtics són factibles. Des de l'oposició i la negativa crònica, sempre és tot més fàcil.

BUGADA AL POU

QUINTÍ TORRA CORDONS

Saturació electoral

Comença la pentinada mensual amb la ressaca i els efectes col·laterals de la campanya i les eleccions municipals a Manresa. Segons tenia entès, els partits es repartien equitativament els punts de la ciutat on col·locar cartells de propaganda. Però, és clar, entre els que encartellen a tort i a dret i els que es dediquen a fer desaparèixer pancartes i cartells dels altres, tot plegat acaba sent una guerra sense treva fins al dia de les votacions. I en zones cèntriques passen coses com la que mostrem a la imatge. En un mateix fanal de la Plana de l'Om hi havia penjada propaganda de tres partits alhora. I, alerta, sembla que alguna de les formacions va col·locar el seu cartell davant del pòster promocional d'ERC de Pere Culell. Un desori.

Fins al capdamunt

De fet, amb deu candidatures presentades, la paperassa electoral s'ha multiplicat exponencialment i, durant una quinzena, no hi ha hagut dia que no ens envaïssin les bústies amb fullets i dossiers promocionals de tot tipus. Ben a prop del fanal que mostrem, en el tram de pujada del carrer Nou venint des de la Plana, un col·laborador va retratar el cartell de grafia manual que també publiquem. Hi diu, textualment: «Propaganda política. No, No. Se denunciará» En fi, pel doble no i la llengua que fa servir l'autor es poden intuir dues coses. La primera, el que va votar o hauria volgut votar el 9-N. I la segona i evident, que n'estava fart de tanta paperassa.

Vàter de pagament

Com tips en deuen estar dels clients que es colen al lavabo al bar Caracas de la plaça de la Reforma que, ja fa temps, va canviar de propietaris. Qui més qui menys, algun cop, ha necessitat anar a l'excusat i, davant de la urgència, s'ha ficat en alguna cafeteria i, per no quedar malament o pecar d'espavilat, ha demanat un cafetonet o una aigua com a *penyora* de fer ús del lavabo. Però, és clar, hi ha gent que aquesta mínima deferència no la té i no té en compte que, en els establiments de pública concurrència, la neteja del vàter és una bona murga i costa temps i diners. En una paraula, és un servei per als clients i al propietari o als treballadors els molesta molt que el facin servir i, sobretot, l'embrutin transeünts que ni tan sols fan una consumició. Per això, si hi aneu, trobareu el cartell que reproduïm a la porta del lavabo. Si sou clients, l'ús és gratuït. Si el voleu fer servir d'urinari públic, haureu de rascar-vos la butxaca.

Promoció caducada

En el número anterior ja em vaig fer ressò de la promoció d'un establiment en una publicació que apareixia quan l'oferta ja s'havia acabat. Ja se sap que, de vegades, els maquetadors –no és el cas del nostre– es limiten a omplir forats amb els arxius d'imatge que els passen i, si no hi ha canvis respecte del número anterior, tiren pel dret i llestos. No sé si va ser el cas en aquest número de la capçalera gratuïta *Freqüència*, concretament del que corresponia a la quinzena que anava del 21 de maig al 3 de juny. Allà, un agut lector hi va trobar una «promoció de Sant Jordi» vigent fins a finals d'abril. Home, la cosa no quadra si no és que el centre especialitzat en peus en qüestió hagi estirat la campanya o no hagi proporcionat un anunci nou. Per acabar el repàs dels possibles assassins sempre hi ha aquell/a comercial que es despenja tot dient: «Aquests, en aquest número, el mateix». I el mateix és una bona cagada.

Pobre González

Canvio de terç. El dissabte, 16 de maig, l'actor Jordi Martínez –ben conegut per les seves aparicions sèries com *Ventdelplà* o *Kubala, Moreno i Manchón*– va ser al Kursaal representant l'obra *Els homes són de Mart i les dones de Venus*. La representació, amb els llums de la sala permanentment oberts, s'estructura com si fos una classe en què l'actor és el professor i el públic, l'alumnat. Al començament de l'obra-classe, el professor Martínez va fer una ullada als assistents, entre els quals en va detectar un que, suposadament, ja havia assistit a d'altres sessions d'aquell mateix curs. Al suposat alumne el va identificar com un tal «González» i, des d'aquell moment, va

al·ludir-hi reiteradament amb la conseqüent riallada general. Sense imaginar-s'ho va anar a escollir un expert en temes de comunicació. Algú que deu haver assistit a moltes sessions formatives i que, al llarg de la vida, també deu haver donat alguna lliçó. Era ni més ni menys que Pere Garcia, que durant molts anys va ser cap de Màrqueting de Caixa de Manresa. Per una nit, el Garcia va convertir-se en el González d'aquell muntatge. Molts dels que el coneixien, cada cop que era esmentat des de l'escenari, es recordaven d'un monòleg del Capri que es titulava precisament *Pobre González*. Sort que l'home està acostumat a presentar-se en públic i ni tan sols va enrojolar. De fet, si se li acut pujar a l'escenari i interpel·lar a l'actor, molts dels que el coneixen haurien pensat: «Pobre Martínez».

Figurant de luxe

Continuant amb les arts interpretatives, abordo, com a postil·la, el naixement d'una estrella. En el capítol del serial de TV3 *La Riera* emès el dijous 28 de maig, mig Manresa va quedar estupefacta en veure quin client hi havia al conegut establiment de Sant Climent mentre conversaven dos dels protagonistes. El podeu veure en aquesta foto que va fer un membre d'Òmnium al televisor de casa. El reconeixeu? És el Jaume Puig. I, sens dubte, i per la cara que hi posa, feia una trucada molt important. El que ja no sé dir-vos és si era per un tema familiar, estava relacionada amb el **Pou** –és el president de l'Associació Cultural que ens edita– o amb Òmnium Cultural. El Jaume fa poc que va deixar la presidència de l'entitat, però té fil directe amb Muriel Casals per ser cridat a files quan calgui. Sigui com sigui, l'actuació va ser del tot convincent. La veritat és que no era allà per casualitat. Durant el transcurs de les pràctiques d'un màster de correcció i assessorament lingüístic que és a punt d'acabar, va ser als platós d'Esplugues de Llobregat on TV3 enregistra els interiors de la telenovel·la. En una seqüència faltava un figurant, el Jaume s'hi va prestar i va tenir el seu minut de glòria.

DES DE LA BUTACA D'EN VOLTAIRE L'HOMENOT DE LA PIPA

L'homenot exiliat

El moment d'escriure aquestes ratlles m'agafa com si fos un exiliat. Un moment, entre les, encara no, 48 hores en què van tancar els col·legis electorals a l'estat espanyol i a punt d'anar a la Universitat de Berkeley; he hagut de traslladar butaca i digestius al davant de la badia de San Francisco, amb Bourbon i on l'únic lloc per poder fumar la pipa és ben arraconat i a la fresca. Com deia Mark Twain, no hi ha un dia d'hivern tan fred com un dia d'estiu a San Francisco. I per acabar-ho d'adobar les úniques notícies electorals llegides via internet pels diaris habituals i un bon article del *New York Times*. Tan bo i eclèctic que no agradaria a ningú pel país.

Explicar les passades eleccions als americans és com explicar la Patum a un monjo de clausura –remarco: monjo, no monja. Des de la llunyania la primera reflexió és que per a una gran part dels votants han representat un retrobament amb l'instint de supervivència dels humans. La crisi malgrat que sembla afluixar, ha deixat lesionats drets de les persones, sobretot els relacionats amb l'habitatge i els aspectes laborals, i, sobretot, la sensació de feblesa de l'estat del benestar. Alguna cosa està canviant en el coneixement universal. Els governs, cada vegada més, semblen ninots de putxinel·lis en mans dels oligarques. Les classes mitjanes en risc de desaparèixer ho fan progressivament, la classe mitjana a can pistraus i la gent, que no és tonta, s'empipa i es posa alerta, sobretot en pensar en el seu present i futur. Ha votat pensant en allò que li és convenient. Diu el *New York Times* que ha guanyat l'esquerra. Doncs té raó. Han guanyat propostes noves que demanen repartir millor el pastís. L'OCDE ens avisa que cada vegada hi ha més distància entre els més rics i els menys afortunats –de vegades cal tenir fortuna per ser menys pobre–, fortuna de néixer en un bon lloc, país, família… Tot això i un bon ensenyament és el que més validesa té per pronosticar el futur de la persona.

Aquesta tarda, anant cap a Berkeley, visitaré els llocs que es conserven en homenatge a les protestes i moviments dels anys 60. Que no tot era moviment hippie. Eren protestes que demanaven un gran canvi; potser com ara?

TANTA ROBA I TAN POC SABÓ

JAUME GUBIANAS

VA COM VA

LLUM DEGÀS

Necessiten progressar

El Joc dels Candidats, en què els candidats a regidors són sotmesos a un qüestionari de cultura general sobre el coneixement de la ciutat, ha servit una vegada més per evidenciar la desconeixença sobre qüestions tan bàsiques i elementals com el preu d'un bitllet de bus o quines guarderies municipals hi ha a la ciutat. Que l'hereu i la pubilla coneguin millor la realitat ciutadana que alguns dels polítics que hauran de gestionar-la fa pensar i molt. Això si parlem dels que van presentar-se al concurs, perquè els de Ciutadans van declinar la invitació. Per què havien de presentar-se si l'únic que saben és que –per dir-ho amb les paraules d'Albert Boadella, guru de la formació– «la cultura catalana no existeix»? Els candidats, no pas tots però força, van fallar en preguntes sobre la història recent de la ciutat, les músiques populars i l'escriptura de mots com bub-bub. Seria de desitjar que, a més d'altres virtuts i habilitats, els candidats a regir la ciutat –qualsevol ciutat, poble o país– tinguessin els mateixos coneixements sobre l'entorn que un alumne en

finalitzar l'ensenyament secundari obligatori. Si no, d'aquí a signar amb una creueta només hi ha un pas. Per sort, encara queden candidats que passen curs i, fins i tot, amb nota.

QUI NO CONEIX...

EL SENYOR RAMON
IL·LUSTRACIÓ: MARIA PICASSÓ

L'Ayala, fecunditat de l'art intensiu

Dir-se, es diu Susanna Ayala i Riu, però tothom la coneix per *l'Ayala*. I a fe que és coneguda, ella i la seva obra. Perquè l'Ayala és sobretot una artista popular, de fons i formes radicals, que fins sap treballar amb materials de rebuig. Tot just amb unes tisores, tres colors i un tros de cartró en tindria ben bé prou per subjugar-vos. Encara més si hi podeu afegir un manyoc de cotó, un tros de fusta, un xic de cola i pintura... Artista integral, doncs, dibuixa, estampa i pinta, potser perquè ja en tenia la soca... o com n'hauríem de dir dels oncles, Montserrat Riu i Carles Esclusa? La Susanna, crescuda a cavall de la Font dels Capellans i Vallcebre, acabarà per deixar els estudis superiors d'agricultura intensiva a Tàrrega. I no és fins gairebé la trentena que posarà els peus a l'Escola d'Arts, en un primer curs d'Il·lustració. Després vindrà serigrafia, gravat... la resta és coneguda. Un any van ser els cartells d'Imagina't, l'altre els de la Festa Major. Amb l'alè de Montse Pérez i Francesc Torres, entoma l'aventura de viure –de sobreviure!– de la creativitat. Ara sola, també fent tàndem amb en Pep Pérez, amb qui entrarà de dret al Museu de la ciutat. Entremig, un itinerari fecund arreu de Manresa de fins a nou pisos de lloguer, Viladordis inclòs, i el naixement de la seva filla, la Salut. L'Ayala! Quan convé és minimalista en el gravat o a les il·lustracions del recentíssim *Pipiripip*. Però, si s'escau, també pot treballar amb el broc gros, enfrontada a parets de dimensions colossals. I és ella que tresca com un mico, per enfilar-se a les més altes bastides, o va a genollons, a peu de vorera, pinzell en mà. Incansable, sempre us rebrà amb un somriure i cargolant un fil de cigarret. Potser per això els seus murals destil·len tot l'optimisme que hi aboca: al carrer de la Mel, al Passeig amb la Muralla, o al lateral de l'Aranya, vora la Passera de les Escodines. O al seu barri d'infantesa, al carrer Rosa Sensat! I el cas és que encara li queda corda: perquè abans la ciutat no es tornés grisa, l'Ayala, com els seus amics pintors, la volen de colors. I, obstinats, ens la fan viva.

LO GAITER DEL CALDERS

Aquest mes de maig, col·legues,
diguem que ha estat sorprenent.
Les eleccions de Manresa
les ha guanyat en Junyent,
tot i que a en Culell, d'Esquerra,
no li ha anat malament.
Confiem que la CUP sumi,
que parlant la gent s'entén.
I per cert, fa de bon veure
que en el nou Ajuntament
els del PP i Plataforma
han anat a tomar vent.

S'ha produït el miracle.
La Bruixa d'Or s'ha salvat
vencent el Madrid a casa.
El món està capgirat.
Ja tenim el que volíem,
el trofeu més esperat.
Diuen que ha sonat la flauta,
que ha estat casualitat.
¿No serà cosa de bruixes
el sorprenent resultat?
Sigui com vulgui, ho confesso:
M'han deixat bocabadat!

Amb quin gust hagués xiulat
amb la gent del meu redol,
si dissabte al camp del Barça
hagués anat a futbol.
Hauria xiulat de gust
per deixar clar a qualsevol
que a mi el rei no em representa
i molt menys l'himne espanyol,
que tinc dret a dir la meva
i a evitar que em facin gol.
Tinc una edat i m'afaito
No m'agrada fer el mussol.

El Barça ha guanyat la lliga
perquè enguany té un equipàs;
de moment de tres grans copes
dues ja són al cabàs.
¿No vàreu veure dissabte
un cop més quin gran golàs
va marcar contra l'Atlètic
en Messi, que és tot un as?
I quin gol va marcar el públic
xiulant compàs a compàs!
Sense dir res s'ho mirava
i escoltava l'Artur Mas,
garratibat com pertoca,
somrient per sota el nas.

Llistes obertes: tu sí i tu no

Benvolguts germans i germanes. Aquest cop avanço que pecaré de pensament i, perquè Nostre Senyor no em castigui, no ho faré d'obra. Si Lucía Caram i Teresa Forcades fan de *ciccioli-nas* del clergat, jo també puc pronunciar-me, a fe de Déu. Mireu, en això de les municipals i en els processos electorals en general, hem de dir la veritat d'una vegada per totes. I més a Manresa, que ens coneixem tots o, més o menys, sabem d'on venim. Per les seves obres el coneixereu, diu l'evangeli. Tan injustes són les llistes tancades que fan els partits per amiguisme o nepotisme com bloquejades i mentideres les assembleàries, en què només cal portar una bona claca el dia que s'escullen els candidats per col·locar-se segon d'una llista. Per Déu! Si aquesta pràctica de manipulació assembleària, els sindicats la porten a terme des dels anys vint! No negueu l'evidència davant de l'Altíssim, a quantes assemblees de treballadors heu assistit en les quals us ha semblat que tot està amanit abans de començar? Blasfèmia i mentides! Els delegats sindicals articulen el sector crític procomitè i la decisió d'uns quants s'acaba imposant a tots els altres votant a la búlgara.

A fe de Déu, la solució és obrir les llistes electorals i desbloquejar les posicions. Perquè, com en aquell acudit tan gràfic que expliquen algunes senyores desinhibides, per una botifarra, no cal comprar tot el porc! Als partits més grans, a més, la política s'ha convertit en un entretemps mentre s'està a l'atur o es purguen els pecats. Mare de Déu Senyor! La majoria de competents ja no s'hi posen, en política! Us seré sincer: de les 250 persones que optaven a ser regidors o regidores, particularment, i deixant a banda algunes desconeixences, en salvaria mitja dotzena i, evidentment, no tots serien de la mateixa candidatura. Per completar l'equip de govern, faria un procés de selecció. Nostre Senyor estreny, però no ofega, i si es tenen pebrots per posar-se al capdavant del govern de la ciutat, s'ha de poder suportar l'escarni públic i la crítica. I quin procés de selecció més cert i vertader que, malgrat ser en una llista d'elegibles, no et faci confiança ningú? Reflexionem-hi!

COUNTRY Colony STORE

C/ Urgell, 35 - Tel. 93 872 99 97
MANRESA

Aromateràpia - Espelmes aromàtiques
Objectes de regal i decoració...

Objectes de decoració - Flors artificials - Moble auxiliar

FINANCEM LA SEVA COMPRA
FINS A 12 MESOS SENSE INTERÈS

vi_SUALS.15

Manresa, del 30 de maig al 7 de juny

Una fusió
de l'art i el vi,
una experiència per als sentits

---

dissabte 30 maig

Mostra de vins i mostra d'art efímer urbà

17 h a 23 h Mostra de vins dels cellers de la DO Pla de Bages amb Les cuineres del Bages a la Pl. Sant Domènec

Organitza: Consell Regulador de la DO Pla de Bages i Ajuntament de Manresa
Col·labora: Cuineres del Bages

19 h Acte inaugural a la Pl. Sant Domènec
Recorregut per les instal·lacions
Tretze artistes del Bages presenten les seves creacions basades en la Pedra Seca

Comissariat i coordinació artística: Eduard De Pobes
Organitza: TAV (Taula d'Arts Visuals de la Catalunya Central)
Consell Regulador de la DO Pla de Bages i Ajuntament de Manresa

---

dissabte 30 maig

20 h Inauguració Exposició Foto Art 'Pedra Seca' i projecció dels curts de Cine Club a l'Auditori de la Plana de l'Om
La Plana de l'Om, 6 - Manresa
Exposició del 30 de maig al 14 de juny

Organitza: Foto Art Manresa, Cine Club Manresa, TAV (Taula d'Arts Visuals de la Catalunya Central), Consell Regulador de la DO Pla de Bages i Ajuntament de Manresa

---

diumenge 31 maig

20 h Inauguració Exposició Cercle Artístic de Manresa 'Mirades_15'
Exposició del 30 de maig al 10 de juny a l'Espai Rubiralta
Muralla de Sant Domènec, 14 - Manresa
Horari: De dimarts a divendres de 12 h a 00 h i de dissabte a diumenge de 18 h a 00 h

Organitza: Cercle Artístic de Manresa
Col·labora: Espai Rubiralta i Consell Regulador de la DO Pla de Bages

---

dimecres 3 juny

16 h Tast 2.0 a la FUB de Manresa
Av. Universitat, 4-6 - Manresa
Inscripció a la FUB Tel. 93 877 41 79. Activitat gratuïta

Organitza: Consell Regulador de la DO Pla de Bages

20 h Xerrada 'La pedra seca, entre l'art i l'artesania' a l'auditori de la Plana de l'Om a càrrec de Pep Soler (DO Pla de Bages)
La Plana de l'Om, 6 - Manresa

Organitza: TAV (Taula d'Arts Visuals de la Catalunya Central)
Consell Regulador de la DO Pla de Bages i Ajuntament de Manresa

---

divendres 5 juny

De 21.30 h a 01.30 h **Tast de Picapolls sota la llum de la lluna**
Parc de la Seu

Per 6€ podràs tastar tots els Picapolls que vulguis amb copa i porta-copes inclosos i per 11€ copa + porta-copes + el tast de Picapolls que vulguis

Es podran degustar tapes de: **Cafè del Taller, Kursaal Espai Gastronòmic i Veigè**
Música en directe a càrrec: **d'Ambdós**

Organitza: Consell Regulador de la DO Pla de Bages i Ajuntament de Manresa
Col·labora: Cafè del Taller, kursaal espai gastronòmic i Veigé

---

dissabte i diumenge 6 i 7 juny

Jornades de Portes Obertes als Cellers

Dissabte 6, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h
Diumenge 7, de 10 a 14 h

Cal fer reserva prèvia al celler que es vulgui visitar
Més informació www.dopladebages.com

Organitza: Consell Regulador de la DO Pla de Bages

IMATGE: Marina Bardalet - Disseny i maquetació: tisagrafics@gmail.com

Ho organitza:
TAV-CC taula d'arts visuals de la catalunya central
Ajuntament de Manresa

Hi col·labora:

Ho coorganitza:
CACiS El Forn de la Calç Centre d'Art Contemporani i Sostenibilitat

Amb el suport de:
Diputació Barcelona
Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

www.dopladebages.com - www.manresaturisme.cat